

Jaarstukken 2018

Van de Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur

d.d. 5 juli 2019

Inhoud

Voorwoord.....	1
Deel 1 Jaarverslag van de GR	2
1 Inleiding.....	4
2 Programmaverantwoording	6
2.1 Overzicht.....	6
Verdere specificatie en toelichting op de baten en laten is te vinden in Deel 2 Jaarrekening.....	6
2.2 Programmaverantwoording regionale GGD-taken	7
2.2.1 Kaders	7
2.2.2 Taken	9
2.2.2.1 Bestuur en Coördinatie.....	10
2.2.2.2 Crisisbeheersing en Crisismanagement.....	11
2.2.2.3 Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring	12
2.2.2.4 Gezondheidsbevordering	15
2.2.2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg	16
2.2.2.6 Infectieziektebestrijding	18
2.2.2.7 Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg	21
2.2.2.8 Toezicht Kinderopvang	24
2.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis.....	26
2.3.1 Kaders	26
2.3.2 Taken	29
2.3.2.1 Advies.....	29
2.3.2.2 Meldingen.....	30
2.3.2.3 Huisverbod coördinatie.....	31
2.3.2.4 Voorlichting	32
3 Paragrafen.....	34
3.1 Weerstandsvormogen en risicobeheersing	34
3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD	34
3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT	34
3.1.3 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GR	35
3.2 Bedrijfsvoering.....	35
3.2.1 Bedrijfsvoering GGD	35
3.2.2 Bedrijfsvoering VT	36
3.2.3 Bedrijfsvoering GR	36
Bijlage Maatschappelijke jaarverantwoording aanbieders Veilig Thuis.....	38

Deel 2 Jaarrekening van de GR	1
1 Inleiding	3
2 Baten en lasten	5
2.1 Overzicht van baten en lasten	5
2.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken	8
2.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis	15
2.4 Toelichting baten en lasten van overhead	17
2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten	20
3 Balans	23
3.1 Balans	23
3.2 Toelichting op de balans	24
3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	26
4 Bijlagen	27
4.1 Eindafrekeningen	27
4.1.1 Afrekening en verrekening tussen Den Haag en GR	27
4.1.2 Nacalculatie deelnemersbijdragen	29
4.2 Overzichten conform Financieel Statuut	30
4.3 Overzichten taakvelden conform BBV	31

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2018 van de GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden. De negen deelnemende gemeenten zijn: Delft, Den Haag, Leidschendam-Voorburg, Midden-Delfland, Pijnacker-Nootdorp, Rijswijk, Wassenaar, Westland en Zoetermeer.

Dit is het eerste jaarverslag van de GR na de herijking van de GR die in 2017 plaats vond. In die herijking is een aantal veranderingen aangebracht in de governance van de GR en in het takenpakket dat GGD Haaglanden uitvoert in opdracht van de GR.

Ook werd besloten Veilig Thuis Haaglanden per 1 januari 2018 bestuurlijk in de GR GGD Haaglanden en ambtelijk als apart organisatieonderdeel bij de dienst OCW, gemeente Den Haag onder te brengen.

Voor de financiën geldt dat vanaf 2018 de bijdragen van alle deelnemende gemeenten, voor het eerst ook van de gemeente Den Haag, zijn opgenomen in de begroting en jaarrekening van de GR. In de wijze waarop de bijdragen van de negen deelnemende gemeenten worden bepaald, is ook een aantal veranderingen aangebracht.

Als gevolg van de vormgeving van een dienstverleningsrelatie tussen de GR en de gemeente Den Haag, is de jaarrekening 2018 van de GR gebaseerd op een verantwoording van en eindafrekening door de gemeente Den Haag.

Opbouw van de jaarstukken

Voor deze eerste jaarstukken na de herijking is in de opzet verder aansluiting gezocht op de verantwoordingsvoorschriften in het BBV. Met de gewijzigde opzet van dit jaarverslag¹ wordt niet alleen de herkenbaarheid voor gemeenteraden en andere belanghebbenden vergroot, maar ook een basis gelegd om de planning en control van de herijkte GR verder te ontwikkelen.

Conform het BBV bestaan de jaarstukken uit twee delen die zelfstandig leesbaar zijn: het jaarverslag en de jaarrekening. In deel 1, de Programmaverantwoording, wordt inhoudelijk verantwoording gegeven van de activiteiten en resultaten in het programma GGD en het programma Veilig Thuis. In deel 2, de Jaarrekening, worden de financiële resultaten en de financiële positie van de GR toegelicht.

¹ Als sluitstuk van de herijking stelde het bestuur van de GR voor 2018 twee afzonderlijke jaarprogramma's en programmabegrotingen voor GGD respectievelijk VT plus een 'paraplubegroting' vast. De nu gehanteerde opzet wijkt daarvan af. Wel is de jaarrekening zo opgesteld dat vergelijking met de begroting 2018 kan worden gemaakt.

Deel 1 Jaarverslag van de GR

1 Inleiding

De Programmaverantwoording van de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis toont de omvang en diversiteit van de diensten die in de regio Haaglanden in de GR-samenwerking zijn ingezet ter bevordering van de publieke gezondheid en het voorkomen en tegengaan van huiselijk geweld en kindermishandeling.

2 Programmaverantwoording

2.1 Overzicht

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Actuele begroting	Resultaat 2018	Primaire begroting
Programma GGD				
Baten	18.370	17.241	1.129	16.729
Lasten	-14.461	-13.581	-880	-13.121
Saldo	3.909	3.660	249	3.608
Onvoorzien (lasten)	-98	0	-98	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	3.660	151	3.608
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat GGD	3.811	3.660	151	3.608
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.790	0	10.393
Lasten	-8.547	-7.515	-1.032	-6.561
Saldo	2.243	3.275	-1.032	3.832
Onvoorzien (baten)	1.083	0	1.083	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.275	51	3.832
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	-1.083	0	-1.083	0
Gerealiseerd resultaat Veilig Thuis	2.243	3.275	-1.032	3.832
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-3.660	-409	-3.608
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.275	-87	-3.832
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.431	-6.935	-496	-7.440
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	-258	0	-258	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	-1.119	0	-1.119	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	0	-1.377	0

Specificatie van het resultaat

Resultaat uit bedrijfsuitoefening GGD (programma GGD + overhead)		-258
Resultaat uit bedrijfsuitoefening VT (programma VT + overhead)	-1.119	
Onvoorzien baat DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	<u>1.083</u>	
Resultaat VT voor reservering van DUVO-middelen	-36	
Reservering extra DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	<u>-1.083</u>	
Resultaat VT na reservering van DUVO-middelen		<u>-1.119</u>
Totaal resultaat GR GGD & VT (na reservering DUVO-middelen)		-1.377

Verdere specificatie en toelichting op de baten en lasten is te vinden in Deel 2 Jaarrekening.

2.2 Programmaverantwoording regionale GGD-taken

2.2.1 Kaders

De Wet publieke gezondheid (WPG) geeft de colleges van burgemeester en wethouders de opdracht zorg te dragen voor de instelling en instandhouding van een gemeentelijke gezondheidsdienst op de schaal van de veiligheidsregio. Dit is voor de gemeenten in de regio Haaglanden de wettelijke grondslag voor gemeenschappelijke regeling van de Gemeentelijke Gezondheidsdienst (GGD) Haaglanden.

Missie

De missie van GGD Haaglanden is: *Wij bewaken, bevorderen en beschermen de gezondheid van de inwoners van de regio Haaglanden met producten en diensten die helpen gezond op te groeien en op te voeden, gezonder te leven en langer gezond te blijven.*

De uitvoering door GGD Haaglanden bestaat uit:

- Actief bewaken en monitoren van de publieke gezondheid in de regio Haaglanden; op basis hiervan het lokale bestuur adviseren over het te voeren gezondheidsbeleid.
- Bevorderen van de gezondheid. Als proactief adviseur van het lokale bestuur en de maatschappelijke organisaties in de publieke gezondheidszorg en als uitvoerder bijdragen aan de verbetering van de gezondheid en aan het terugdringen van de verschillen in gezondheid en levensverwachting van verschillende bevolkingsgroepen.
- Beschermen tegen natuurlijke en/of opzettelijke bedreigingen van de volksgezondheid, door toezicht, maar ook door een actief ingrijpen bij gezondheidsbedreigingen van individuen of groepen van personen

Visie

Deze missie is in 2016 nader uitgewerkt in de volgende visie: *Alle inwoners in de regio Haaglanden moeten een gelijke kans hebben op een goede gezondheid. GGD Haaglanden levert een wezenlijke bijdrage aan het verkleinen van de sociaal economische gezondheidsverschillen en het langer gezond leven.*

Hieruit volgt de ambitie *dat de regio Haaglanden in 2030 tot de drie regio's in Nederland behoort met de hoogste gezondheidsverwachting².*

GGD Haaglanden werkt vanuit het positieve concept van gezondheid: 'Gezondheid is het vermogen zich aan te passen en een eigen regie te voeren, in het licht van de fysieke, emotionele en sociale uitdagingen van het leven' (Huber). Uitgangspunten bij een dergelijke benadering van gezondheid zijn dan ook dat burgers:

- zo lang mogelijk zelfredzaam blijven;
- de regie over hun eigen leven houden;
- verantwoordelijkheid dragen voor hun gezondheid en hun welbevinden.

Deze individuele benadering neemt niet weg dat er ook een collectieve verantwoordelijkheid van de overheid is voor factoren waarop individuele burgers weinig of geen invloed hebben. Zo is bijvoorbeeld de leefomgeving als determinant voor gezondheid een factor die bij uitstek beïnvloedbaar is door de overheid en waar de overheid ook in bepaalde gevallen (denk aan luchtkwaliteit) de verantwoordelijkheid niet primair bij de burger zelf kan neerleggen.

² De gezondheidsverwachting van Nederland kan worden uitgedrukt in termen van gezonde levensverwachting met/zonder beperkingen, met/zonder chronische ziekten en in goede/slechte ervaren gezondheid. Jaarverslag pagina 7

De ambitie is dat GGD Haaglanden opereert, wordt gezien en erkend als een innovatieve en excellente zorg- en dienstverlener met een uitstekende reputatie, hoge kwaliteit van uitvoering, een krachtig netwerk en betrokken en deskundige medewerkers. GGD Haaglanden is een expert op het gebied van de publieke gezondheid en gebruikt zijn expertise om gemeenten en partners te adviseren bij de ontwikkeling, monitoring en evaluatie van nieuw en bestaand beleid. GGD Haaglanden is een toonaangevende GGD in de publieke gezondheid en maakt daarbij optimaal gebruik van de mogelijkheden die informatie- en communicatietechnologie biedt.

De context van publieke gezondheid in Haaglanden

GGD Haaglanden werkt voor meer dan 1 miljoen inwoners in een gebied van ruim 450 km². Negen gemeenten, variërend van grote stad, 100.000-plus steden met een grote bevolkingsdichtheid, tot landelijke dorpskernen in een agrarisch gebied waarin de Randstad soms ver weg lijkt. Een regio met een hoge bevolkingsdichtheid, agrarische activiteiten, (zware) industrie, dienstverlening en toerisme. Met de regeringszetel, het Koninklijk Huis en de ambassades binnen haar grenzen en (daarmee) een sterke nationale en internationale functie. En met intensieve verkeersstromen, met transport van grote aantallen personen en goederen, over het spoor en over de vele drukke (snel)wegen. Het bestuur van de GR GGD en VT Haaglanden geeft via een bestuursagenda en jaarlijkse werkplannen richting aan de uitvoering van GGD Haaglanden.

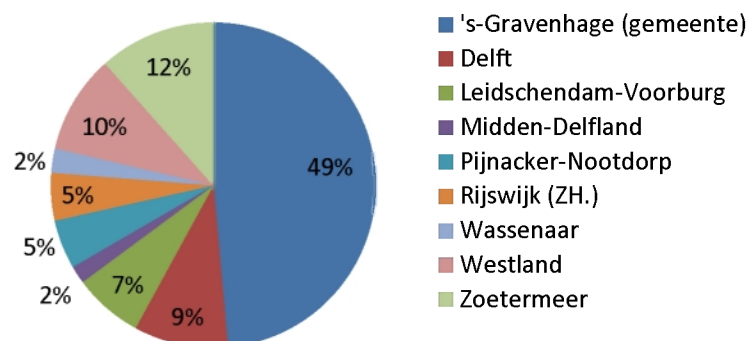
In het sociale domein hebben gemeenten een grote rol in de ondersteuning van hun inwoners. Op het terrein van de maatschappelijke ondersteuning, de jeugdhulpverlening en op het domein van werk en inkomen. Gemeenten en zorgverzekeraars zijn steeds meer op elkaar aangewezen om preventie, zorg en ondersteuning met elkaar te verbinden. In deze ontwikkeling dient GGD Haaglanden te staan voor betrouwbare publieke gezondheid.

Binnen de beleidsvelden in het fysieke domein, zoals ruimtelijke ordening en milieu, wordt in toenemende mate de waarde van een gezonde leefomgeving erkend. Dit gaat verder dan het huidige milieubeleid. De Omgevingswet benadrukt het belang van gezondheid in de fysieke leefomgeving en dit heeft ook gevolgen voor de positie van GGD Haaglanden in dit beleidsveld.

De uitvoeringsorganisatie GGD Haaglanden is ondergebracht bij de gemeente Den Haag en opereert als sector binnen de dienst OCW. Daarmee is de gemeente Den Haag eigenaar van de uitvoeringsorganisatie. De verantwoordelijkheid voor de continuïteit van de uitvoeringsorganisatie wordt door het AB opgelegd aan het college van B&W van de gemeente Den Haag.

Inwoners gemeenten Haaglanden

GGD Haaglanden bedient in totaal negen gemeenten met samen meer dan één miljoen inwoners. Den Haag is de grootste gemeente binnen Haaglanden, met bijna de helft van het aantal inwoners. Midden-Delfland is de kleinste gemeente, met 2% van het totaal aantal inwoners. De negen gemeenten hebben op 1 januari 2017 in totaal 1.080.034 inwoners.

Figuur 1: Gemeenten in Haaglanden met percentage inwoners (CBS:01-01-2017).

Het wettelijk kader

De Wet publieke gezondheid (WPG) is het belangrijkste kader waarbinnen GGD Haaglanden het regionale Programma Publieke Gezondheid realiseert voor alle gemeenten in de regio Haaglanden. Dit vormt het overall programma van de in deze begroting gepresenteerde 9 paragrafen m.b.t. taken. De WPG draagt het college van burgemeester en wethouders van een gemeenten op om de totstandkoming en continuïteit van en de samenhang binnen de publieke gezondheidszorg te bevorderen. Ook dient afstemming plaats te vinden met de curatieve gezondheidszorg en de geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen. Naast de WPG zijn voor de uitvoering van de taken van GGD Haaglanden ook andere wetten aan de orde: de Wet op de lijkbezorging, de Wet kinderopvang en kwaliteitseisen peuterspeelzalen, de Wet bevolkingsonderzoek, de Wet maatschappelijke ondersteuning 2015, de Wet veiligheidsregio's, het Warenwetbesluit Tatoeëren en Piercen en de APV³ (seksinrichtingen). En voor GGD Haaglanden als zorginstelling is de zorgwetgeving van toepassing, zoals de Wet kwaliteit, klachten en geschillen zorg (Wkkgz), de Wet Beroepen in de Individuele Gezondheidszorg (Wet BIG) en de Wet op de geneeskundige behandelingsovereenkomst (WGBO).

2.2.2 Taken

Het Algemeen Bestuur van GGD Haaglanden stelt voor de negen gemeenten in de regio het regionale basis- en plustakket vast. In deze begroting worden de taken beschreven in samenhangende paragrafen die gelden voor alle negen gemeenten van de gemeenschappelijke regeling. Deze opzet biedt de mogelijkheid gezondheidsonderwerpen in de regio op een integrale manier op te pakken. De paragrafen zoals beschreven en vastgesteld, moeten worden gelezen als een cluster van activiteiten en niet als programma's zoals bedoeld in de het Besluit, Begroting en Verantwoording (BBV) regelgeving.

Deze begroting beschrijft enkel het regionale basis- en plustakket en bevat geen informatie over lokale taken. Naast het regionale pakket kunnen alle gemeenten in de regio ook taken doen uitvoeren die vanuit lokaal beleid per individuele gemeente worden vormgegeven. Deze zogenaamde lokale taken vallen niet onder de gemeenschappelijke regeling en vallen buiten de bestuurlijke verantwoordelijkheid van het Algemeen Bestuur van de GGD. De uitvoering van deze taken wordt geregeld in bilaterale overeenkomsten tussen de gemeente Den Haag en iedere gemeente afzonderlijk.

In het vervolg van dit hoofdstuk is het regionale Programma Publieke Gezondheid uitgewerkt in een achttal inhoudelijke paragrafen m.b.t. taken:

1. Bestuur en Coördinatie
2. Crisisbeheersing en crisismanagement
3. Epidemiologie, Beleidsadvies en Monitoring
4. Gezondheidsbevordering
Gezondheidsbevordering; Preventieve ouderengezondheidszorg
5. Openbare Geestelijke Gezondheidszorg
Taken Wet op de lijkbezorging; Regeling onverzekerden
6. Infectieziektebestrijding
Algemene infectieziektebestrijding; SOA ASG regeling; Tuberculosebestrijding
Reizigersadvies en -vaccinatie
7. Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg
Medische Milieukunde
Technische Hygiënezorg en evenementen
Inspectie tatoeages & piercings
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen
8. Toezicht Kinderopvang

³ Algemene Plaatselijke Verordening (per gemeente verschillend)
Jaarverslag pagina 9

Elke paragraaf m.b.t. taken bevat de onderdelen 'wat hebben we bereikt', 'wat hebben we daarvoor gedaan' en 'wat hebben we daarbij ingezet'. Bij iedere paragraaf zijn, waar mogelijk, realisatiecijfers opgenomen afgezet tegen de prognose voor 2018. Deze cijfers stonden niet in de begroting.

2.2.2.1 Bestuur en Coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Met een flexibele en wendbare organisatie inspelen op bestuurlijke en maatschappelijke vragen uit de samenleving onder andere op basis van Wpg artikel 2, lid 2 onder c en Wpg artikel 16; dit op een resultaatgerichte en kostenbewuste wijze.

Als samenwerkingspartner bevorderen wij de gezondheid, preventie en eigen kracht in het sociaal domein in stad en regio waarbij grote waarde wordt gehecht aan een excellente zorg- en dienstverlener en aan een hoge kwaliteit van uitvoering van wettelijke taken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Vanuit een brede kennisbasis en het concept positieve gezondheid adviseren wij de gemeenten over hun beleid op het gebied van Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsterreinen al dan niet in overleg.
2. Wij signaleren en monitoren gezondheidsrisico's in de sociale en fysieke omgeving en wij adviseren over de gezondheidseffecten van bestuurlijke beslissingen op andere beleidsterreinen.
3. Wij formuleren maatregelen ter beïnvloeding van gezondheidsbedreigingen van de jeugd.
4. Wij bieden een platform voor kennisuitwisseling over Publieke Gezondheid en maatschappelijke gezondheidszorg.
5. Wij treden op als intermediair tussen afnemers en aanbieders van zorg waar dit vanuit openbaar belang noodzakelijk is.
6. Wij vertalen ons lange termijn perspectief naar concrete plannen.
7. Wij verwerken de uitkomsten van het project Herijking GR GGD en VT Haaglanden.
8. Wij spelen, met behulp van externe financiering, in op nieuwe ontwikkelingen en vragen vanuit de gemeenten, bijvoorbeeld ten aanzien van personen met verward gedrag.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Het bestuur en de gemeenten van GGD Haaglanden adviseren over Publieke Gezondheid en aanpalende beleidsvelden. Onder andere in de vorm van kernboodschappen voor beleid voor de negen gemeenten op basis van de in 2018 uitgebrachte Gezondheidsmonitor.
2. Ondersteunen van gemeenten bij het realiseren van de Omgevingswet en het betrekken van gezondheidsaspecten bij de inrichting van de omgeving.
3. De gemeenten ondersteunen en adviseren bij het opstellen, monitoren en evalueren van de nota's Volksgezondheid/sociaal beleidskaders en het lokaal gezondheidsbeleid (kernboodschappentraject).
4. Op basis van signalen uit de regio Haaglanden een bijdrage leveren aan beleidsbeïnvloeding op regionaal en landelijk niveau met betrekking tot de besluitvorming rond Publieke Gezondheid. Mede in dit kader deelnemen aan landelijke- en stedelijke netwerken.
5. Coördineren van activiteiten om de missie en visie van GGD Haaglanden een integraal onderdeel te laten zijn van de organisatie.
6. Op basis van bestuurlijke doelstellingen en signalen uit de negen gemeenten met betrekking tot volksgezondheid (samenwerkings)partners samenbrengen.
7. Zorgdragen voor het opzetten van, coördineren en/of uitvoeren en evalueren van GGD-brede, strategische en/of medisch-inhoudelijke projecten. In 2018 onder andere het ontwikkelen van een eHealth-visie.
8. Beleidsinnovatie ontwikkelen, onder andere op het terrein van afstemming met zorgverzekeraars, Wmo-toezicht, kwaliteit en perinatale gezondheid.

9. Het, met behulp van externe financiering, opbouwen van landelijke en regionale kennis en expertise over de publieke gezondheid voor statushouders en het ondersteunen van de gemeenten op dit terrein. Gerealiseerd tot en met mei 2018.
10. Invulling geven aan GGD Haaglanden brede activiteiten op het gebied van opleiden en deskundigheidsbevordering. Onder andere door het aanbieden van de refereerbijeenkomsten Haagse Praat en, in samenwerking met GGD Rotterdam Rijnmond, de inleiding in de Publieke gezondheid voor HBO- en WO-opgeleide medewerkers.
11. In april 2018 heeft GGD Haaglanden het ISO 9001 certificaat ontvangen van auditor CIIO.
12. Deelnemen in de Academische Werkplaats Publieke Gezondheid Noordelijk Zuid-Holland, als belangrijk instrument voor GGD Haaglanden waarbij beleid, onderzoek en praktijk (BOP-principe) met elkaar worden verbonden. In januari 2018 heeft het symposium 'Implementeren: denken én doen, Hoe vertalen we onderzoeksresultaten en opgedane kennis naar onze dagelijkse praktijk?' plaatsgevonden. Ook is in het najaar in samenwerking met de gemeenten Alphen aan den Rijn, Leiden en Den Haag het project 'Wijzer in de wijk' gestart.
13. Ontwikkelen en start van de Mobiele Interventie- en Preventie Unit (MIPU) ten behoeve van personen met verward gedrag.
14. In 2018 zijn 67 klachten over GGD Haaglanden binnengekomen. Verreweg de meeste klachten zijn door interne behandeling of bemiddeling naar tevredenheid van de klager afgehandeld.
15. Met de FONA-commissie toetst GGD Haaglanden de zorgkwaliteit in de organisatie door het analyseren van (bijna)-incidenten en (bijna)-fouten in de (individuele) cliëntenzorg. Daaruit volgen aanbevelingen tot preventie aan de daarvoor verantwoordelijken. In 2018 heeft de FONA-commissie 24 meldingen ontvangen en behandeld. In alle gevallen heeft het management de door de commissie aangegeven aanbevelingen overgenomen.
16. Afronden van de, in 2016 samen met onder andere de Hartstichting gestarte, campagne in regio Haaglanden om meer burgerhulpverleners te werven. Eindresultaat was 7.500 nieuwe burgerhulpverleners.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD ⁴ & OH) ⁵	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
1. Rol DPG	0,80 fte*	€ 926.000	€ 28.000
10. Beleidsadvisering	5,76 fte*	€ 896.000	-
13. Coördinatie	3,59 fte	€ 639.000	€ 220.000

* Lager dan begroot i.v.m. taakstelling

2.2.2.2 Crisisbeheersing en Crisismanagement

Wat hebben we bereikt?

Zorg dragen dat GGD Haaglanden in geval van een crisis op een adequate wijze zijn wettelijke taak kan vervullen (Wpg). Het betreft zowel opschaling als de eigen continuïteit.

Met het GGD Rampenopvangplan (GROP) geeft GGD Haaglanden invulling aan deze wettelijke taak en organiseert GGD Haaglanden de interne crisisorganisatie ten behoeve van de primaire processen met bijbehorende profielen, bevoegdheden en verantwoordelijkheden. Het GROP beschrijft eveneens de relatie met andere partijen in de hulpverlenersketen.

⁴ OVGD = overige goederen en diensten. OH = overhead

⁵ De in deze en bij volgende taken tabellen genoemde bedragen betreffen de bijdragen per taak. Vanuit deze bijdragen worden de directe lasten in het programma GGD resp. VT gedekt zoals verantwoord in de Jaarrekening, plus per taak de over de taken verdeelde overheadkosten. Zodoende is hier de integrale kostprijs voor de taak zichtbaar gemaakt. Omdat de overheadkosten in de Jaarrekening BBV afzonderlijk moeten worden verantwoord, is de integrale kostprijs niet terug te vinden in de Jaarrekening.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Het onderhouden en versterken van de crisisorganisatie.
2. Het continu afstemmen van het crisisplan en de onderliggende documenten van GGD Haaglanden met de relevante ketenpartners en de GHOR.
3. Het adequaat trainen en oefenen van het functioneren van de crisisorganisatie en de processen uit het GROEP. Deze trainingsactiviteiten zullen vooral in een breed ketenverband plaatsvinden.
4. Er is gestart met het opnieuw vormgeven van het proces psychosociale hulpverlening (PSH).
5. Het adequaat faciliteren van de crisisorganisatie op het gebied van telefonie/ICT, facilitair en personele zaken.
6. Het door ontwikkelen van de crisisorganisatie om voorbereid te zijn op nieuwe vormen van crisis en rampen.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Er heeft 21 keer crisisinzet plaatsgevonden bij kleinschalige incidenten, zoals maatschappelijke onrust bij een mogelijke MERS-infectie of rondom zelfmoord op een middelbare school.
2. Crisisplan doorontwikkelen en combineren van het GROEP met het bedrijfscontinuïteitsplan tot een integraal crisis- en continuïteitsplan GGD Haaglanden (ICCP) en oefenen op basis van dit plan. Het crisisplan is inmiddels afgerond en in een driedaagse oefening getoetst en beoefend.
3. Actualisatie van het bedrijfscontinuïteitsplan als onderdeel van het integraal crisisplan.
4. Introduceren in nauwe samenwerking met de GHOR Haaglanden van het netcentrisch werken met behulp van het Landelijke Crisis Management Systeem LCMS. Alle crisiscoördinatoren zijn hier in 2018 in opgeleid.
5. Opstellen van een OTO-activiteitenjaarplan en een OTO-meerjarenplan.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Inzet rond (en voorbereiding op) rampen en crises	2,00 fte	€ 173.000	€ 84.000

2.2.2.3 Epidemiologie, Beleidsadvisering en Monitoring

Wat hebben we bereikt?

1. Een weergave van de gezondheidssituatie van de burgers in de regio Haaglanden op basis van epidemiologische analyses, inzicht in de aard en omvang van bedreigingen van de volksgezondheid, sociaaleconomische en groepsgebonden gezondheidsverschillen en daarmee samenhangende gezondheidsverschillen, en in de mogelijkheden om die te voorkomen dan wel terug te dringen.
2. Een gedegen advisering/consultatie/reactie op signalen op basis van epidemiologische analyses.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Volgens een vastgestelde cyclus (looptijd van 4 jaar) heeft GGD Haaglanden de gezondheid en het welzijn van de burgers in Haaglanden in beeld gebracht in de Gezondheidsmonitor 2018. Deze monitor levert input voor het lokaal gezondheidsbeleid en maakt onderdeel uit van de beleidscyclus. In dit kader houdt de GGD gedurende de cyclus van vier jaar schriftelijke gezondheidsenquêtes onder ouders van kinderen, jongeren, volwassenen en senioren. Daarnaast maakt de GGD gebruik van resultaten uit eigen onderzoeken, landelijke

informatiebronnen, evaluatieonderzoeken en gegevens van andere zorginstellingen (waaronder de jeugdgezondheidszorg)

2. Het geven van een gedegen advisering door:

- Opstellen van (beleids)adviezen voor zover voortvloeiend uit epidemiologisch onderzoek, vaak in samenwerking met andere GGD-taakvelden.
- Duiden van signalen op het gebied van publieke gezondheid.
- Beantwoorden van raadvragen.
- Onderzoeken van de betrouwbaarheid en validiteit van landelijk of elders uitgevoerde onderzoeken.
- Beantwoorden van vragen uit de media.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uitgevoerd:

1. Gezondheidssituatie:

- Uitbrengen van een digitale gezondheidsmonitor voor ieder van de negen gemeenten op gemeentelijk niveau.
- Inbreng leveren bij de kernboodschappen
- Een aantal onderzoekspublicaties op inhoudelijke thema's.
- Mondelinge presentatie op minimaal één bijeenkomst per gemeente.
- Uitbrengen van het Epidemiologisch Bulletin en het publiceren van diverse artikelen daarin.

2. Advisering:

- Beantwoorden van raadvragen en advisering voor vragen uit de media.
- Advisering/consultatie/reactie op signalen en vragen vanuit gemeenten of samenwerkingspartners van de gemeente gericht op het algemene beeld van de gezondheidssituatie van de bevolking (verdere uitdieping valt hierbuiten).

Resultaten 2018

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018:

Taak	Resultaat 2018	Prognose 2018
Taak 1: gemeentelijk gezondheidsinzicht	<ul style="list-style-type: none"> • Lancering digitale Gezondheidsmonitor met 47 gezondheidsonderwerpen • Update Gezondheidsmonitor met 6 nieuwe onderwerpen en 1 aanvulling op bestaand onderwerp • Jeugdmonitor: advies op landelijke standaardvraagstellingen; advies gebruik JGZ data voor inzicht gezondheid jeugd; raadpleging beleidsmedewerkers 9 gemeenten, adviesnotitie DPG omtrent keuze landelijke deelname • Landelijke Gezondheidsmonitor: advies op landelijke standaardvraagstellingen; experiment responsverhogende maatregelen (korte vragenlijst en themavragenlijst onderzoeken), deelname landelijke werkgroep gericht op innovatie enquête onderzoek, deelname afstemming gezondheidsmonitor met epidemiologen andere GGD-en 	-
Taak 2: Epidemiologische adviezen	Inzet van 0,63 fte voor het geven van 36 aangevraagde adviezen vanuit gemeenten. Inzet van 0,47 fte voor advisering samenwerkingspartners gemeenten (aantal onbekend)	-
Publicaties (rapportages, factsheets, artikelen, presentaties)	<u>18 publicaties</u> , waaronder: <ul style="list-style-type: none"> • 3 thematische rapportages op basis van data uitgevoerde Gezondheidsenquête Volwassenen en Ouderen 2016 (leefomgeving en gezondheid, lichamelijke en psychosociale gezondheid, 	12 publicaties

	<p>armoede en gezondheid)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gezondheid Midden-, Oost- en Zuid-Europeanen (MOE-landers) • Rapportage onnatuurlijke dood (niet extern) • Rapportage verwarde personen (niet extern) • Rapportage spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie • Rapportage percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst (niet extern) • Rapportage toename daklozen (nog niet gepubliceerd) • Artikelen verschenen in epidemiologisch Bulletin met thema mondhygiëne, eenzaamheid, stress, vrijwilligerswerk, roken, suïcide en spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie <p><u>14 presentaties</u> op aanvraag van gemeenten of samenwerkingspartners gemeenten (gericht op inzicht in gezondheid, evaluaties interventies en mogelijkheden onderzoeksopzet)</p> <p><u>5 Epidemiologisch Bulletins:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • 4 reguliere Epidemiologische Bulletins met eigen artikelen over mondhygiëne, eenzaamheid, stress, vrijwilligerswerk, roken, het Haagse Uitgaansonderzoek, suïcide en spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie • 1 extra themanummer over het symposium ter gelegenheid van het afscheid van Barend Middelkoop, bijzonder hoogleraar 'Public Health, in het bijzonder de gezondheid van groepen in achterstandssituaties'. 	<p>10 presentaties</p> <p>4 Epidemiologisch bulletins</p>
<p>Onderzoeksprojecten (voorstellen en uitgevoerde projecten)</p>	<p><u>19 onderzoeksprojecten</u> uitgevoerd, waarvan 9 uitmondend in publicatie(s): Antibioticaresistentie, gezondheidsmonitor, gezonde levensverwachting, kerncijfers OGGZ, MOE-landers, onnatuurlijke dood, experiment responsverhogende maatregelen enquête, thematische rapportages vanuit Gezondheidsenquête, percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst, sociaal medische advisering, verwarde personen, CCP, spoedeisende ritten ambulancevervoer, India studie, perinatale gezondheid, statushouders, sterfte naar etniciteit, suïcide, toename daklozen</p> <p><u>10 onderzoeksvoorstellen</u> waarvan 8 uitmondend in onderzoeksproject: Antibioticaresistentie, MOE-landers, experiment responsverhogende maatregelen enquête, percepties en behoeften van zwangeren van Hindostaanse afkomst, verwarde personen, spoedeisende ritten ambulancevervoer, sterfte naar etniciteit, suïcide, toename daklozen, gezondheidsdialoog</p>	<p>9 onderzoeksprojecten</p>

Voor wat betreft de preventieve ouderenzorg heeft dit specifiek geresulteerd in:

- Opleveren van specifieke informatie over de doelgroep binnen de diverse gezondheidsthema's via de Gezondheidsmonitor.
- Een onderzoek naar spoedeisend ambulancevervoer binnen de Haagse ouderenpopulatie, uitmondend in artikel epidemiologisch bulletin.
- Artikel in het Epidemiologisch Bulletin: Gezond ouder worden? Vergeet de mondhygiëne niet!

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Epidemiologie	6,90 fte	€ 1.031.000	€ 16.000

2.2.2.4 Gezondheidsbevordering

Wat hebben we bereikt?

Vanuit gezondheidsbevordering zet GGD Haaglanden zich ervoor in dat iedereen binnen de gemeenten gezond is, gezond blijft, en zijn eigen keuzes kan maken. Van jong tot oud. Niet alleen lichamelijk gezond, maar ook mentaal gezond. Iedereen kan meedoen in de maatschappij naar zijn eigen vermogen. Dat is positieve gezondheid.

De keuzes voor inzet worden in samenspraak met de afzonderlijke gemeenten gemaakt op basis van de speerpunten uit de landelijke en lokale nota's gezondheidsbeleid en de gezondheidsmonitor en kernboodschappen voor beleid van de betreffende gemeente.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Adviseren en evalueren van vraagstukken over het bevorderen van gezondheid en een gezonde leefstijl voor alle inwoners, met oog voor toegankelijkheid van (zorg)voorzieningen, fysieke en sociale leefomgeving.
2. Versterken preventiestructuur (lokaal en regionaal) via diverse uitvoeringsoverleggen, netwerkbijeenkomsten, deskundigheidsbevordering en de ontsluiting van kennis ten aanzien van gezondheidsbevordering. Dit ter bevordering van de effectiviteit van de inzet rond preventie.
3. Het proactief en reactief geven van voorlichting, informatie en advies op het terrein van publieke gezondheid aan bewoners, organisaties en professionals.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 voerde GGD Haaglanden in dit kader de volgende activiteiten uit:

1. In samenspraak met gemeenten bepalen op welke inhoudelijke thema's en activiteiten GGD Haaglanden zich in 2018 inzet om het lokaal gezondheidsbeleid te versterken (maatwerk per gemeente) en deze uitvoeren. Dit vanuit het traject van kernboodschappen voor lokale volksgezondheid voor de afzonderlijke gemeenten.
2. Inbrengen van kennis op het gebied gezondheidsvaardigheden in de onder 1 gemaakte lokale keuzes.
3. Collectieve preventietaken koppelen aan ontwikkelingen in het sociaal domein en eerstelijnszorg in afstemming met gemeentelijke (beleids)afdelingen.
4. Verzorgen van kennis- en deskundigheidsbevordering op het terrein van (collectieve) preventie binnen gemeenten en partners.
5. Om de kennis over gezondheidsvaardigheden te versterken, is een onderzoek afgrond naar de relatie tussen gezondheidsvaardigheden en het zoeken naar informatie over gezondheid op internet.
6. Er is een visie ontwikkeld op e-health, waaronder deskundigheidsbevordering van medewerkers van de GGD en een viertal proeftuinen.
7. Leveren en ontsluiten van de kennis over gezondheid, ziektepreventie en gezondheidsvoorzieningen door middel van publieksinformatie. Voor bewoners, organisaties en

professionals heeft de GGD één centraal punt voor alle vragen en advies; zo wordt op een toegankelijke maar ook efficiënte wijze invulling gegeven aan de taak van het leveren van publieksinformatie.

8. Het Informatiecentrum kreeg in 2018 30.166 calls en 2.483 mailaanvragen.
9. De afdeling Gezondheidsbevordering heeft in 2018 een substantieel aandeel geleverd bij de landelijke publiekscampagnes Stoptober en IkPas.
10. De realisatie van de productie van het Programma Gezondheidsbevordering is conform de begroting uitgevoerd.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Telefonische contactmomenten	30.166	26.000
E-mail contactmomenten	2.483	2.600

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
8. Gezondheidsbevordering	11,20 fte	€ 1.425.000	€ 2.000
9. Preventieve ouderengezondheidszorg	Valt binnen inzet andere taken		

2.2.2.5 Openbare Geestelijke Gezondheidszorg

Taken Wet op de lijkbezorging

Wat hebben we bereikt?

Het op professionele wijze uitvoeren van de lijkschouw, afhandelen van euthanasie, en afhandelen van verzoeken tot uitstellen/vervroegen van begrafenissen/crematies of het vervoeren van een overledene naar het buitenland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Uitvoeren van de lijkschouw, vaststellen van de aard van het overlijden (natuurlijke of niet-natuurlijke overlijden) en zo mogelijk vaststellen van de doodsoorzaak door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de Wet op de lijkbezorging en volgens de professionele richtlijnen.
2. Uitvoeren van taken in het kader van de meldingsprocedure euthanasie door de forensisch arts. GGD Haaglanden werkt hierbij binnen de kaders van de wet 'Toetsing levensbeëindiging op verzoek en hulp bij zelfdoding'.
3. Uitvoeren van activiteiten uit in het kader van de NODOK-procedure (nader onderzoek doodsoorzaak van kinderen) door de forensisch arts in geval van onverwacht/onverklaard overlijden bij kinderen.
4. Afgeven van een verklaring waarmee een begrafenis/crematie uitgesteld dan wel vervroegd kan worden.
5. Afgeven van een lijkenpas (verklaring dat het overlijden niet ten gevolge van een besmettelijke ziekte is) waarmee het vervoer van een overledene naar het buitenland kan worden geregeld.
6. Intercollegiaal contact tussen de forensisch arts en andere artsen (zoals huisartsen en medisch specialisten).

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

In 2018 heeft GGD Haaglanden alle hiervoor beschreven activiteiten uitgevoerd.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Lijkschouw	1.137	1.050
Euthanasie		
Collegiaal overleg / advies	249	-
Meldingen overleden minderjarigen	24	-
NODOK*	2	-
Uitstel begrafenis	239	-
Lijkenpas	37	-

* Vallen binnen 784 lijkschouw

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Taken wet op de lijkbezorging	2,75 fte	€ 469.000	-/- € 1.000

Regeling onverzekerden

Wat hebben we bereikt?

Het terugdringen van onverzekerde door vanuit GGD Haaglanden gemeenten te informeren over de onverzekerde voor wie een zorgverlener een verzoek tot vergoeding van de gemaakte kosten heeft ingediend bij GGD GHOR Nederland.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Verwerken van de melding: de noodzakelijke gegevens uit de melding wegen en (indien nodig) doorgeven aan de betreffende gemeente. De gemeente kan dan vervolgacties initiëren (zoals het verzorgen van een (zorg-)verzekering, een briefadres, uitkering, huisvesting en eventueel vervolgzorg).
2. Als het om een dak- of thuisloze gaat, eventueel oppakken van vervolghulp.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

Naast de hiervoor genoemde activiteiten heeft GGD Haaglanden in dit kader aanvullend gewerkt aan het verbeteren van de wijze van gegevensuitwisseling met de gemeenten.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Aantal verwerkte meldingen	983	-

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Regeling onverzekerden	Opgevangen binnen andere taken	-	-

2.2.2.6 Infectieziektebestrijding

Infectieziektebestrijding, TBC, SOA

Wat hebben we bereikt?

GGD Haaglanden draagt bij aan het vroegtijdig opsporen, de behandeling van en de bescherming tegen infectieziekten, het voorkómen van verdere verspreiding van deze ziekten en kennis om in de toekomst de kans op een infectieziekte te verminderen, op basis van WPG artikel 6, lid 1. Bij de uitvoering van deze taak heeft GGD Haaglanden niet alleen oog voor de patiënt, maar ook voor de gezondheid van degenen in zijn directe omgeving. GGD Haaglanden heeft tevens gerichte aandacht en zijn er specifieke programma's voor risicogroepen en kwetsbaren. Ook wil GGD Haaglanden ervoor zorgen dat bestuurders goed voorbereid zijn op het voorkómen van infectieziekten. Het informeren van de bestuurder, burger en ketenpartner over actuele ontwikkelingen op het gebied van infectieziekten draagt bij aan de eigen regie over hun gezondheid van de bestuurder, burger en ketenpartner. De taken m.b.t. bevatten het brede terrein van de infectieziektebestrijding inclusief seksuele gezondheid, SOA- en tuberculosebestrijding (TBC).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. De basistaken voor de infectieziektebestrijding zijn:
 - Surveillance
 - Taken in het kader van de meldingsplicht van infectieziekten (A/B/C-ziekten en Artikel 26 instellingen)
 - Beleidsadvisering
 - Preventie
 - Bron- en contactonderzoek
 - Netwerk- en regiefunctie
 - Outbreakmanagement
 - Onderzoek
2. Uitvoering van de landelijke regeling aanvullende seksuele gezondheid (vroegtijdige opsporing en behandeling soa bij risicogroepen en het Sense-programma ten behoeve van jongeren) via het Centrum Seksuele Gezondheid (CSG).
3. Uitvoering van de subsidieregeling hepatitis B voor de daarvoor aangewezen risicogroepen.
4. De infectieziektebestrijding beweegt mee in de transitie van de publieke gezondheid in de informatie- en communicatiesamenleving. Daar waar mogelijk werkt zij digitaal. Ook borgt de infectieziektebestrijding een klimaat van innovatie en ontwikkeling om haar zorg- en dienstverlening doorlopend te verbeteren en vernieuwen.
5. Expertise beschikbaar stellen voor ketenpartners en doelgroepen.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Uitvoering van de basistaken infectieziektebestrijding en relevante subsidieregelingen.
2. Continue registratie van meldingsplichtige infectieziekten, bron- en contactopsporing en hieruit voortvloeiende maatregelen tegen verspreiding nemen (inclusief bestuurlijke rapportage en advisering).
3. Op basis van de surveillance worden periodieke rapportages gemaakt ten behoeve van bestuur, management en ketenpartners. Hierin worden de gegevens met betrekking tot de infectieziekten weergegeven en trends.

4. Opsporing, begeleiding en zo nodig behandeling van tbc-patiënten.
5. Uitvoering van de tbc-bestrijding in het gebied Zuid-Holland Noord binnen het Regionaal Expertisecentrum (REC) Zuid-Holland.
6. In samenhang met de taken met betrekking tot gezondheidsbevordering inzetten op het bevorderen van de seksuele gezondheid van de inwoners van Haaglanden met daarbij onder andere aandacht voor het uitvoeren van Sense-sprekuren, het opsporen en behandelen van seksueel overdraagbare aandoeningen (SOA) en de begeleiding bij specifieke risicogroepen.
7. Voorlichting geven in het kader van seksuele vorming en ter voorkoming van Soa's en ongewenste zwangerschappen.
8. Activiteiten volgend uit actuele ontwikkelingen, zoals zoönosen (van dier op mens overdraagbare aandoeningen) en de internationale toename van ernstige infectieziekten (bijv MERS en ebola). In het bijzonder de beleidsadvisering en de advisering van ketenpartners.
9. Gezien het toenemend aantal meldingen en complexere casuïstiek was het nodig om boven de formatie extra verpleegkundigen aan te trekken.

Resultaten Algemene infectieziektenbestrijding
Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Meldingsplichtige infectieziekten	<ul style="list-style-type: none"> • A-ziekten: 0 • B-ziekten: 533 • C-ziekten: 108 • Totaal: 641 	585
Niet-meldingsplichtige casuïstiek, situations en enquiries	1.715	-
Meldingen van zorginstellingen (art. 26 Wpg)	238	-

Toelichting:

- Het aantal meldingsplichtige ziekten, gemeld bij GGD Haaglanden is in 2018 gedaald naar 641 (2017: 695).
- In 2018 is het totaal aantal meldingen uit instellingen (op basis van artikel 26 van de Wet Publieke Gezondheid) licht gedaald (2018: 238; 2017: 252). Er is het afgelopen jaar minder gemeld vanuit de kinderopvang en meer door zorginstellingen. Het aantal vragen over infectieziekten, zonder dat er sprake is van een uitbraak, is in 2018 vanuit de kinderopvang wel toegenomen. Tijdens deze contacten wordt veel aandacht aan preventie gegeven.
- In 2018 is extra ingezet op het voorkomen en beheersen van antibioticaresistentie. Onder leiding van een coördinator, geleverd door de GGD, is een regionaal coördinatieteam gestart met het (grote landelijke) project Punt Prevalentie. In dit project worden (onder andere) 29 verpleeghuizen in de regio Haaglanden getest op bijzonder resistente micro-organismen.
- GGD Haaglanden heeft dit jaar opnieuw veel vragen gekregen van personen, die in het buitenland gebeten of gekrabd waren door een zoogdier, met het risico op rabiës. Bij 90 personen is in 2018 na een dergelijke blootstelling een risico inschatting gedaan en een vaccinatie advies gegeven.
- GGD Haaglanden heeft een grote publieksfunctie. Het algemeen publiek, instellingen en ketenpartners weten de GGD goed te vinden. GGD Haaglanden is in 2018 ruim 1.100 keer benaderd (telefonisch of per mail) met vragen over tal van infectieziekten of onderwerpen gerelateerd aan infectieziekten, zoals Zikavirus, vaccinaties, besmettingsaccidenten en Bijzonder Resistente Micro-organismen (BRMO en MRSA). Bijzondere aandacht was er dit jaar voor meningokokkose of meningokokkenziekte.

Resultaten Bevordering seksuele gezondheid
Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Soa-consulten	11.413	11.000
Soa/sense-consulten		
Sense-consulten		
Vindpercentages Big 5 Soa	<ul style="list-style-type: none"> • Chlamydia 1.257 / 11,2% • Gonorrhoe 501 / 4,5% • Hiv 16 / 0,2% • Infectieuze syfilis 75 / 0,9% • Infectieuze Hep B 4 / 0,1% 	-
Centrum Seksueel Geweld	<ul style="list-style-type: none"> • 35 slachtoffers begeleid • 7 slachtoffers doorverwezen • 484 consulten 'seks tegen de zin' 	-
Online chat	Meer dan 4 uur per week (dus ca. 200 uur per jaar)	-
Voorlichtingen in groepsverband	53	-
Voorlichtingsactiviteiten	<ul style="list-style-type: none"> • Wereld aids dag • 2 x Rainbow • 4 x klantenacties • Liefdes bus 	-

Toelichting:

- Het aantal consulten ligt met 11.413 (voorlopig aantal; definitieve aantal volgt na controle door het RIVM) iets lager dan in 2017 (11.664). Het aantal cliënten dat om een consult vroeg nam juist toe. Het budgetplafond maakt het noodzakelijk dat kritisch naar het gebruik van de dienstverlening door minder kwetsbare groepen wordt gekeken. De wachttijden zijn toegenomen en hier zal in 2019 dan ook extra aandacht voor zijn.
- Het vindpercentage van de 'Big 5' Soa is m.u.v. gonorrhoe zowel absoluut als relatief afgenomen ten opzichte van 2017.
- Het aantal consulten 'seks tegen de zin' is in 2018 toegenomen tot 484 (was 338 in 2017).
- In het verslagjaar 2018 zijn 190 unieke cliënten in zorg genomen met een (PrEP) medicatie-instelling; het aantal extra consulten van deze groep bedraagt ongeveer 750.
- Het anticonceptiespreekuur is uitgebreid.
- Het Centrum Seksuele Gezondheid heeft haar resultaatafspraken in 2018 conform de begroting gerealiseerd. De productie targets voor soa-onderzoek en preventie (SENSE) zijn ruimschoots gehaald, binnen de vastgestelde formatieve en financiële kaders.

Resultaten TBC

In 2018 is een nieuw landelijk elektronisch patiëntendossier iTBC geïmplementeerd. Dit is een landelijk systeem voor alle GGD-en in Nederland. Ten tijde van het opstellen van de Jaarrekening is het helaas niet mogelijk de aantallen verrichtingen m.b.t. TBC uit het iTBC te verkrijgen.

Enkele specifieke resultaten van de afdeling Tuberculosebestrijding van GGD Haaglanden:

- Present op het 49th Union World Conference on Lung Health in het World Forum en heeft daar een schets gegeven van de tbc-bestrijding in Nederland via presentaties en een informatieve stand.
- Geparticipeerd in een landelijke pilot van de KNCV voor behandeling en begeleiding van TBC geïnfecteerden uit specifieke risicogebieden.
- Samenwerking met drie andere GGD'en in Zuid-Holland als onderdeel van het Regionaal Expertise Centrum (REC) TBC Zuid-Holland.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Algemene infectieziektebestrijding	16,28 fte	€ 1.965.000	€ 224.000
SOA ASG regeling	15,59 fte	-	€ 3.319.000
Tuberculosebestrijding	13,56 fte**	€ 1.605.000	€ 472.000

* Inclusief 50% * 1,2 fte deskundige infectieziektebestrijding uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

** Inclusief 0,8 fte sociaal verpleegkundige uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

Reizigersadvies en -vaccinatie

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het geven van gezondheidsadvies en vaccinaties aan reizigers en risicogroepen, waaronder specifieke beroepsgroepen en het voorkomen van de introductie van importziekten.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Het geven van voorlichting aan het algemeen publiek om hen te stimuleren zich te laten informeren en vaccineren voor zij op reis gaan.
2. Het vaccineren en immuniseren van reizigers.
3. Het geven van voorlichting aan reizigers over gezondheidsrisico's; voorlichting geven over en het aanbieden van vaccinaties tegen infectieziekten om een beroepsrisico te voorkomen.
4. Het onderhouden van een netwerk met relevante partijen.
5. Het verstrekken van reizigersproducten.

Resultaten

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

	Resultaat 2018	Prognose 2018
Aantal consulten	24.381	19.000
Aantal gegeven vaccinaties	32.840	27.000

De afgelopen jaren is een stijging in aantallen zichtbaar, wat vooral verklaarbaar is doordat mensen vaker (maar korter) op reis gaan en een stijging van het aantal reizen door 70+ ers.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVG & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVG & OH)
Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63 fte	-/-€ 46.000	€ 2.044.000

2.2.2.7 Medische Milieukunde en Technische Hygiënezorg

Wat hebben we bereikt?

'Een gezonde leefomgeving is een voorwaarde voor een vitale samenleving', zo luidt de missie van Medische Milieukunde (MMK) en Technische Hygiënezorg (THZ). GGD Haaglanden doet dat door het leveren van medisch milieukundige zorg en technische hygiënezorg aan gemeenten, instellingen, ondernemers en inwoners van de regio Haaglanden, met als uitgangspunt dat alle

inwoners een gelijke kans moeten hebben op een gezonde leefomgeving, op basis van Wpg artikel 2 onder e en f.

Om dit te bereiken:

1. Ondersteunt GGD Haaglanden daar waar nodig burgers, ketenpartners en bestuurders in situaties waarin de leefomgeving is verstoord of dreigt te worden verstoord, bijvoorbeeld door uitstoot van schadelijke stoffen of ongezonde luchtkwaliteit.
2. Draagt GGD Haaglanden bij aan voorwaarden om de leefomgeving zodanig in te richten en te organiseren dat deze gezond is en/of gezonder wordt en adviseert GGD Haaglanden hierover aan de negen gemeenten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. Medische milieukunde:
Medische milieukunde richt zich op het beschermen, bewaken en bevorderen van gezondheid in relatie tot alle facetten van de fysieke leefomgeving: een uiteenlopend scala aan biologische, fysische en chemische milieufactoren in water, bodem en lucht, zowel binnen-als buitenshuis. In toenemende mate is ook de inrichting van de fysieke leefomgeving een aandachtsgebied.
2. Technische Hygiënezorg:
Het werkveld van de technische hygiënezorg richt zich op de biologische factoren in de leefomgeving die kunnen leiden tot infecties. De focus ligt daarbij op risicoinstellingen en de mogelijkheden op het gebied van bouw, inrichting en organisatie van de activiteiten om de risico's op verspreiding van pathogene micro-organismen te verkleinen. De werkwijze binnen dit vakgebied is sterk bepaald door landelijke richtlijnen, zoals deze worden ontwikkeld door het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

1. Medisch milieukundige basiszorg
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers (meldingen), inclusief advisering 'Signalering van ongewenste situaties'.
 - (Beleids) advisering aan gemeenten, instellingen, omgevingsdienst Haaglanden, etc. Dit is inclusief advisering bij ruimtelijke planvorming.
 - Voorlichting.
 - Advies en nazorg bij incidenten.
2. Technische hygiënische basiszorg (inclusief advisering legionellapreventie)
 - Behandeling van vragen en klachten van burgers.
 - Signalering van ongewenste situaties.
 - Advisering (inclusief legionellapreventie) aan burgers, gemeenten en instellingen conform de richtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid (LCHV).
3. Inspectie tatoeage – en piercingstudio's en studio's voor cosmetische tatoeage
 - Inventarisatie van deze bedrijven.
 - Inspectie van deze bedrijven namens VWS conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.
 - Vergunnen, adviseren en controleren van deze bedrijven.
4. Inspectie seksinrichtingen
 - Inspectie inrichtingen conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid, op basis van de algemene plaatselijke verordeningen.
 - Advisering en rapportage aan gemeente op basis van APV (jaarlijks).
5. Advisering evenementen
 - Schriftelijk advies op basis van veiligheidsplan conform de hygiënerichtlijnen van het Landelijk Centrum voor Hygiëne en Veiligheid.
 - Inspectie/ audit ter plaatse, inclusief advies.

Resultaten MMK

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
Advies aan burgers (n.a.v. melding)	444	400
Advies bij incidenten (nazorg en GROEP)	1	5
Advies van GAGS bij incidenten	23	-
Advies aan gemeenten; specifieke casus (melding)	15	15
Advies aan gemeenten; beleidsadvies	51	30
Advies aan gemeenten: RO adviezen (waarvan 25 HIT in Den Haag)	58	40
Advies aan gemeenten; ondersteuning bij raadvragen	15	-
Advies aan instellingen/ instanties (n.a.v. meldingen en beleidsadvies)	29	40

Toelichting:

- De afdeling Leefomgeving van GGD Haaglanden registreerde in 2018 over bijna alle 'producten' hogere aantallen dan in 2017. Er waren 444 MMK-meldingen van burgers over het binnen- en buitenmilieu (30 meer dan in 2017); deze betroffen onder andere vocht en schimmel, koolmonoxide, ongedierte, asbest, stank- en geluidsoverlast. Er zijn 51 beleidsadviezen gegeven (36 in 2017) over uiteenlopende onderwerpen, zoals Implementatie Omgevingswet, Actieplannen Geluid, Openbare ruimte, Scholen, Loodverontreiniging, MER, Duurzaamheid, Verkiezingsprogramma's, Luchtkwaliteit, Mobiliteit.
- De Gezondheidskundig Adviseur Gevaarlijke Stoffen (GAGS) opereert onder verantwoordelijkheid van de GGD en treedt op in de acute fase van incidenten. In 2018 zijn er 23 GAGS inzetten geweest in regio Haaglanden.
- Er zijn verschillende projecten gestart, waaronder het Europees project Zuivere Lucht (ZULU) en de Green Deal scholen.
- Er zijn optimalisatieslagen in het MMK-meldingen proces doorgevoerd (Lean). Verdere implementatie met de afdeling loopt, in combinatie met nieuw kwaliteitssysteem.

Resultaten THZ

Onderstaande tabel toont de resultaten in 2018.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
THZ meldingen	74	100
Legionella adviezen	55	40
Beleidsadviezen	0	4
Adviezen veiligheidsplannen evenementen (o.b.v. adviesaanvraag GHOR)	61*	130
Inspecties evenementen	27*	53
T&P:		
• Inspecties T&P	89	80
• Aanvragen vrijstelling T&P bij evenementen	6	6
Inspecties seksinrichtingen	69	71
Advisering AZC	1	-

* De productie is achtergebleven wegens met name organisatorische problemen bij de GHOR, waardoor minder aanvragen zijn doorgezet

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Medische Milieukunde	8,07 fte*	€ 707.000	€ 1.000
Technische Hygiënezorg en evenementen		€ 243.000	€ 2.000
Inspectie tatoeages & piercings		€ 12.000	€ 38.000
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	0,55 fte.	-	€ 1.000

* Inclusief 50% * 0,61 fte deskundige infectieziektebestrijding uitbreiding conform memo incidentele bijdrage

2.2.2.8 Toezicht Kinderopvang

Wat hebben we bereikt?

Goede kinderopvang is van groot belang voor kinderen en hun ouders. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het toezicht op de kwaliteit van de kinderopvang en de handhaving ervan. Elk College van Burgemeester en Wethouders binnen de regio Haaglanden heeft de directeur publieke gezondheid van de GGD aangewezen als toezichthouder (wettelijke verplichting). GGD Haaglanden voert dit toezicht (TOKIN) uit. De GGD toetst, binnen alle negen gemeenten, instellingen voor kinderopvang (kinderdagverblijven en buitenschoolse opvang), gastouderbureaus en gastouders op het naleven van de Wet Kinderopvang 2018 (WKO).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Tijdens een inspectie controleert GGD Haaglanden of een kinderopvanglocatie, gastouderbureau of gastouders aan de kwaliteitseisen voldoen c.q. of ze worden nageleefd. De bevindingen van een inspectie worden door GGD Haaglanden met een rapport openbaar gemaakt. Indien noodzakelijk wordt door de betreffende gemeente handhavend opgetreden.

Welke activiteiten hebben we ondernomen?

Onderstaande tabel toont de aantallen inspecties en onderzoeken die in 2018 zijn uitgevoerd.

Indicator	Resultaat 2018	Prognose 2018
Locaties: jaarlijkse inspecties	1.109	1.216
Locaties: nieuw	85	113
Gastouders: jaarlijkse inspecties	597	771
Gastouders: nieuw		
Nader en incidentele onderzoeken	371	392
Klachten	43	39
Jeugdverblijven	2	-
Totaal	2.207	2.531

De uitgevoerde activiteiten in 2018 zijn:

- Inspectiebezoeken bij geregistreerde kinderopvanglocaties, gastouderbureaus en gastouders. Deze zijn lager dan begroot omdat locaties gedurende het jaar zijn gesloten. Tegelijkertijd vergden de werkzaamheden meer tijd i.v.m. gewijzigde regelgeving (Wet IKK) en herstel aanbod.
- Rapportage vindt plaats conform de landelijke richtlijnen, inclusief advies aan de gemeenten.

- In samenspraak met de kinderopvanglocatie-verantwoordelijken en de gastouders bij hen geconstateerde overtredingen en afwijkingen op een zo kort mogelijke termijn laten corrigeren/beëindigen.
- Ondersteuning van de negen gemeenten bij hun handhavingstaak.
- Ondersteuning van de gemeenten bij de kwalitatieve invulling van Het Nieuwe Toezicht per 2018 (IKK).
- Met het toezicht draagt de GGD eraan bij dat alle betrokken gemeenten in Haaglanden hun wettelijke taken konden nakomen en daarmee ook in 2018 de A-status kunnen behouden. Wettelijk is bepaald dat jaarlijks 5% van de bestaande gastoudervoorzieningen geïnspecteerd moet worden. De gemeenten in de regio Haaglanden hebben veelal gekozen voor grotere steekproeven.

Gemeente	Percentage bezochte gastouders (bestaand + nieuw)	Percentage inspecties bestaande gastoudervoorzieningen (norm > 5%)
Delft	47%	25%
Leidschendam-Voorburg	55%	16%
Midden-Delfland	39%	11%
Pijnacker-Nootdorp	48%	18%
Rijswijk	55%	14%
's-Gravenhage	66%	50%
Wassenaar	40%	6%
Westland	59%	19%
Zoetermeer	50%	31%

De inwerkingtreding van de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (IKK) op 1 januari 2018 en de invoering van het nieuwe besluit basisvoorwaarden kwaliteit Voorschoolse educatie (VE) per 1/7/2018 vroegen meer tijd dan voorzien en hadden consequenties voor de voortgang van de inspecties. Daartoe is extra toezichtcapaciteit aangetrokken en opgeleid. Om gemeentelijke budgetten 2018 niet extra te belasten en binnen het beschikbare budget te blijven, is met de negen gemeenten afgesproken om de aspecten Gezondheid en Veiligheid in 2018 niet in extenso conform IKK te toetsen. Dit gebeurt met ingang van 2019. De overige eisen, waaronder het pedagogisch beleid, mentorschap en EHBO zijn wel IKK getoetst. Het ministerie van OCW heeft pas kort voor 1 juli bekendgemaakt extra middelen voor toezicht en handhaving op de extra eisen voorschoolse educatie toe te kennen. Deze uitbreiding was dan ook niet in de begroting 2018 opgenomen.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten (inclusief OVGD & OH)	Bijdrage van derden (inclusief OVGD & OH)
Toezicht kinderopvang	17,74 fte	€ 2.020.000	€ 15.000

2.3 Programmaverantwoording Veilig Thuis

2.3.1 Kaders

Veilig Thuis Haaglanden heeft een wettelijke taak die voortkomt uit de Wet Maatschappelijke Ondersteuning 2015 (Wmo 2015).

Veilig Thuis oefent op basis van artikel 4.1.1. lid 2 Wmo 2015 de volgende taken uit:

- a. het fungeren als meldpunt voor gevallen of vermoedens van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- b. het naar aanleiding van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, onderzoeken of daarvan daadwerkelijk sprake is;
- c. het beoordelen van de vraag of en zo ja tot welke stappen de melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan aanleiding geeft;
- d. het in kennis stellen van een instantie die passende professionele hulp kan verlenen bij huiselijk geweld of kindermishandeling, van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- e. het in kennis stellen van de politie of de Raad voor de kinderbescherming van een melding van huiselijk geweld of kindermishandeling of een vermoeden daarvan, indien het belang van de betrokkene dan wel de ernst van de situatie waarop de melding betrekking heeft daartoe aanleiding geeft;
- f. indien Veilig Thuis een verzoek tot onderzoek bij de Raad voor de kinderbescherming doet, het in kennis stellen daarvan van het college van B&W, en
- g. het op de hoogte stellen van degene die een melding heeft gedaan, van de stappen die naar aanleiding van de melding zijn ondernomen.

Op basis van de Wmo 2015 verstrekt Veilig Thuis aan degene die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling heeft, desgevraagd advies over de stappen die in verband daarmee kunnen worden ondernomen en verleent daarbij zo nodig ondersteuning.

Missie & Visie van Veilig Thuis

De missie van Veilig Thuis Haaglanden luidt:

‘Het in samenwerking met collega-instellingen aantoonbaar voorkomen en stoppen van huiselijk geweld en kindermishandeling en zorgdragen voor herstel van schade bij de direct betrokkenen’.

Visie

Veilig Thuis Haaglanden is het expertisecentrum voor huiselijk geweld en kindermishandeling. Professionals en particulieren maken gebruik van de expertise van Veilig Thuis ten behoeve van de inschatting van de veiligheidsrisico's en kunnen desgevraagd op deskundig advies rekenen. De specialistische kennis en kunde van Veilig Thuis wordt laagdrempelig ter beschikking gesteld aan iedereen die te maken heeft met huiselijk geweld en kindermishandeling. Het (acute) herstel van veiligheid, en het creëren en het borgen van duurzame veiligheid binnen afhankelijkheidsrelaties staan centraal. De medewerkers van Veilig Thuis zijn professionals die beschikken over expertise op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling: telefoondienst, secretariaat dat de meldingen aanneemt en de maatschappelijk werkers zijn de spil in de aanpak van Veilig Thuis Haaglanden en daarnaast wordt de expertise van de gedragsdeskundigen en vertrouwensartsen van VTH ingezet.

Doelstellingen

“Meldingen tijdig afronden”

Vanwege de hoge groei van het aantal meldingen en adviesaanvragen en de voorbereiding van de implementatie van de aangescherpte meldcode is het voor VTH een uitdaging is om interventies

van VTH binnen de wettelijke termijnen af te handelen. Daarnaast is het hierin afhankelijk van (wachtlijsten en expertise bij) ketenpartners.

"VTH is binnen de keten een sterk expertisecentrum: versterken expertiserol, meer advies en focus op ernstig en hardnekkig geweld"

Een effectieve aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling is een aanpak van de gehele keten. Belangrijk aandachtspunt is dat de wachtlijst en de doorlooptijd van interventies bij Veilig Thuis ook gerelateerd is aan beperkingen in de doorstroom in de keten, aangezien interventies door Veilig Thuis bijna altijd worden voorafgegaan (preventie) of worden opgevolgd door de inzet van andere partnerorganisaties in de keten. Wachtlijsten en doorlooptijden bij VTH en bij lokale teams, specialistische hulpverlening of bijvoorbeeld de Raad voor de Kinderbescherming zijn communicerende vaten. VTH wil in samenwerking met ketenpartners komen tot een meer effectieve positie van VTH in de keten, door een versterking van de expertise en voorlichtingsfunctie, het inzetten van een lichte interventie waar dat kan (advies), en door de eigen zwaardere interventies Onderzoek en Voorwaarden en Vervolg te richten op acute en/of structurele onveiligheid en/of een multiproblematische leefsituatie, met een focus op ernstig en hardnekkig geweld.

"Resultaatgerichte sturing: versterkte uitvoering"

Deze doelstellingen vragen om een resultaatgerichte werkwijze van Veilig Thuis: VTH stuurt op tijdigheid en kwaliteit (cf. de landelijke protocollen) en heeft actuele kennis en expertise op alle onderdelen van huiselijk geweld en kindermishandeling. Hierbij zijn in de bedrijfsvoering de mogelijkheden van de inbedding in de gemeente den Haag volledig benut.

Ontwikkelingen

Het jaar 2018 stond in het teken van de inbedding in de nieuwe GR GGD en VT en bij de gemeente Den Haag, een substantiële groei van de instroom van meldingen van huiselijk geweld en kindermishandeling, het voorbereiden van het nieuwe landelijke beleid van de aangescherpte meldcode en het aanbrengen van meer focus op ernstig en hardnekkig geweld.

Onderdeel van Gemeenschappelijke regeling en gemeente Den Haag

Sinds 1 januari 2018 is Veilig Thuis Haaglanden onderdeel van de Gemeente Den Haag, Dienst OCW en is het ingebed in de nieuwe Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Dit betekent dat de negen deelnemende gemeenten een gemeenschappelijke regeling met elkaar hebben afgesloten. De GR is een openbaar lichaam zonder eigen personeel. Het dagelijks bestuur van de GR heeft een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de gemeente Den Haag over de te leveren diensten. De directeur VTH is adviseur van het bestuur en stuurt als directeur (intern Gemeente Den Haag manager van de uitvoeringsorganisatie VTH) de medewerkers van VTH aan. De Stichting Tijdelijke Ondersteuning Jeugdhulp en AMHK Haaglanden (Stojah) is van rechtswege op 31 december 2017 ontbonden.

Toename instroom adviezen en meldingen

In het afgelopen jaar 2018 was een flinke stijging zichtbaar in zowel het aantal meldingen als het aantal adviezen. De stijging bij de adviezen was wel sterker dan bij de meldingen. Het aantal adviezen is met 33% gestegen. Het aantal meldingen laat een stijging van 12% zien in 2018 ten opzichte van 2017.

Vorbereiding aanscherping landelijke meldcode

Sinds 1 januari 2019 geldt de aangescherpte meldcode, zie hiervoor het landelijke Besluit Meldcode 2017⁶ en de landelijke impact analyse die is opgesteld door het onderzoeksbureau Q Consult⁷. Dit

⁶ Besluit Meldcode Staatscourant: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stb-2017-291.html>
Jaarverslag pagina 27

leidt tot structureel hogere kosten voor Veilig Thuis Haaglanden. Met de aanscherping van de Wet Meldcode zijn verschillende taken van Veilig Thuis per 1 januari 2019 geïntensiveerd en of/uitgebreid.

Met het nieuwe landelijke beleid wordt gestreefd naar het doorbreken van geweld en het terugdringen van nieuwe meldingen van professionals of particulieren over dezelfde casus. De aangescherpte meldcode heeft de rol van VTH geïntensiveerd: professionals melden elk (ernstig) vermoeden van huiselijk geweld en kindermishandeling bij Veilig Thuis, ook als zij denken er zelf uit te komen of er reeds adequate hulpverlening opgestart is. Verder krijgt Veilig Thuis een intensievere monitor rol, om een meer structureel integraal zicht op de veiligheid van de betrokkenen te kunnen houden.

In 2018 is een start gemaakt met de voorbereidingen bij VTH voor de implementatie van de aangescherpte meldcode. Deze voorbereidingen bestaan uit het werken en inwerken van voldoende personeel om tijdig paraat te zijn voor de extra inspanningen die de aangescherpte meldcode per 1 januari 2019 met zich meebrengt (extra instroom van meldingen en adviesaanvragen, veranderde werkwijze en intensievere monitoring). Een toename van de bezetting is in 2018 echter niet gelukt, ook gezien de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de autonome groei en het vertrek van medewerkers was dit een lastige opgave. Dit betekent dat de specifieke voorbereidingen (trainingen van in totaal 9 dagdelen) en het inwerken van nieuwe medewerkers, had moeten worden gedaan vanuit de bestaande hoeveelheid bezetting. Dit geldt ook voor inspanningen zoals het geven van voorlichtingen. Om die reden is de specifieke trainingsinspanning gefaseerd ingezet en grotendeels doorgeschoven naar 2019. In 2019 worden de trainingen verder gevolgd en de ontstane achterstanden in personeelsgroei en inwerken van personeel ingelopen.

Toename instroom meldingen en adviezen

In 2018 is een flexibele schil van personeel ingezet om de groei van de instroom aan meldingen en adviezen te ondervangen. In totaal zijn er 1000 extra meldingen afgerond ten opzichte van 2017, en zijn er circa 1800 meer adviezen gegeven. Dit is een positief resultaat. Door de reeds opgelopen achterstanden en de krappe arbeidsmarkt (ook voor de flexibele schil) heeft VTH de totale hoeveelheid meldingen in 2018 niet allemaal binnen de wettelijke termijn afgehandeld. In de ordening van zaken is prioriteit gegeven aan spoedzaken (deze worden direct opgepakt), veiligheidsbeoordelingen (deze geschieden in overgrote meerderheid binnen de beoogde termijn) en komen relatief ernstige zaken het eerst aan de beurt. Door de opeenstapeling van zaken en de prioriteit bij spoed en veiligheidsbeoordelingen, is in het laatste kwartaal van 2018 circa 45% van de onderzoeken en overdrachten aan derden afgerond binnen de termijn van 10 weken.

VTH heeft in 2018 de volgende maatregelen genomen:

- het proces is doelmatiger gemaakt door het oppakken van adviezen en meldingen per regio binnen Haaglanden te organiseren. Door integrale regioteams is de flexibiliteit vergroot om fluctuaties van het werk op te vangen;
- er is gestart met het maken van verbeterde samenwerkingsafspraken met het lokale veld en de ketenpartners om effectiever te kunnen werken. Door innovatiever samen te werken, in diverse pilots en via overleggen op locatie, wordt de effectiviteit vergroot;
- de trainingen voor het nieuwe beleid en handelingsprotocol zijn gestart;
- het management team van VTH is versterkt.

Aandacht voor behoud van het personeel

Het afgelopen jaar zijn veel maatregelen genomen in het personeelsbeleid bij Veilig Thuis Haaglanden. Naast de inzet van een flexibele schil, zijn maatregelen genomen om personeel binnen

⁷ Landelijke Impactanalyse Veilig Thuis (2017) Q Consult. Jaarverslag pagina 28

Veilig Thuis Haaglanden te behouden. Er is goed gekeken naar de caseload per medewerker en sturing hierop vindt plaats door de managers. Daarnaast investeert Veilig Thuis Haaglanden in de expertisefunctie (opleidingen, verdiepingsbijeenkomsten), dit zorgt voor energie bij de medewerkers van VTH. Dankzij de inbedding bij de dienst OCW is een beter personeels- en verzuimbeleid ingezet. Er is een duidelijk werkdrukbeleid uitgestippeld samen met de arbodienst en de bedrijfsarts, en zoals hierboven reeds genoemd is het managementteam uitgebreid. Hierdoor is er meer aandacht voor begeleiding van de teams, en voor professionele en persoonlijke loopbaanontwikkeling. De maatregelen hebben in 2018 in ieder geval gezorgd voor een geleidelijk dalend ziekteverzuim, ook al is het ziekteverzuim nog boven de norm.

2.3.2 Taken

In het takenpakket Veilig Thuis zijn vier taken te onderscheiden, namelijk: advies, meldingen, huisverbod coördinatie en voorlichting. Ook zijn er nog de overige taken – niet wettelijke taken – van Veilig Thuis.

2.3.2.1 Advies

Wat hebben we bereikt?

Omstanders en professionals ontvangen advies over de aard of ernst van signalen en kennen de stappen die zij kunnen zetten om situaties van huiselijk geweld of kindermishandeling te doorbreken, de veiligheid te herstellen en zijn in staat om de benodigde stappen te zetten. In 2018 heeft Veilig Thuis Haaglanden 33% meer adviezen gegeven aan hulpvragers en professionals dan in 2017. Het aantal adviezen in 2018 was 7410. De adviesfunctie wordt door ketenpartners en omstanders gewaardeerd (Public Result⁸). Het is een laagdrempelige manier om professionals en betrokkenen te ondersteunen, en kan meldingen voorkomen. Tijdens de advisering kan VTH waar nodig ook aanraden om te melden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

1. het bieden van *advies* aan professionals en omstanders met adviesgesprekken en/of ondersteuning, bijvoorbeeld door deel te nemen aan gesprekken met de directbetrokkenen, met een hulpverlener, school of politie.
2. het delen van (context)informatie over een gezinssysteem op ZSM aan Reclassering Nederland, de Raad voor de Kinderbescherming, politie en het Openbaar Ministerie. Dagelijks worden alle aangehouden verdachten die voor een geweldsdelict zijn aangemerkt als huiselijk geweld op de ZSM locatie besproken met Veilig Thuis. Het advies van Veilig Thuis is gebaseerd op dossierinformatie en op expertise van de aanpak van Huiselijk geweld en Kindermishandeling.
3. het bieden van advies op het Veiligheidshuis middels deelname aan het focusoverleg en de weegploeg. Het gaat hier om specifieke zaken met complexe vraagstukken rondom straf en zorg. Door de samenwerking van de twee ketens wordt de veiligheid vergroot.

⁸ Public Result (2018). *Evaluatie Meldcode Haaglanden: op naar het volgende station*. Jaarverslag pagina 29

Tabel 1 Productieaantallen adviezen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

Gemeente	Advies 2018	Advies 2017
Delft	418	339
Den Haag	4405	3335
Leidschendam-Voorburg	226	142
Midden-Delfland	35	34
Pijnacker-Nootdorp	101	83
Rijswijk	201	136
Wassenaar	85	47
Westland	300	233
Zoetermeer	549	542
Overig	1088	678
Totaal VTH	7408 (+33%)	5569

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Adviezen	7,5 fte	€671.000

2.3.2.2 Meldingen

Wat hebben we bereikt?

Veilig Thuis biedt een optimale toegang voor degenen die een melding van (een vermoeden van) huiselijk geweld of kindermishandeling wensen te doen. Op basis van de inhoud van de melding komt Veilig Thuis in samenspraak met alle betrokkenen tot de noodzakelijke vervolgstappen en besluit wie de verantwoordelijkheid voor de uitvoering hiervoor neemt. Veilig Thuis Haaglanden heeft in 2018 12% meer meldingen gekregen van Huiselijk geweld en kindermishandeling dan in 2017. In 2018 zijn 8434 meldingen binnengekomen bij Veilig Thuis Haaglanden. In totaal zijn in 2018 1000 meer meldingen afgesloten dan in 2017.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Alle meldingen worden bij binnenkomst direct beoordeeld op de vraag of crisisinterventie noodzakelijk is. Vervolgens wordt binnen een termijn van 5 (werk)dagen aanvullende informatie verzameld bij verschillende bronnen en vindt een veiligheidsbeoordeling (triage) plaats. In 2018 is prioriteit gelegd bij een tijdige veiligheidsbeoordeling en het oppakken van spoedzaken. In het vierde kwartaal van 2018 is circa 85% van de veiligheidsbeoordelingen binnen de wettelijke termijn van 5 (werk)dagen afgerond, spoedzaken worden direct opgepakt.

De *triage* genoemd kent binnen Veilig Thuis een aantal uitkomsten.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: einde bemoeienis

Meldingen kunnen na zorgvuldige beoordeling de uitkomst hebben dat verdere bemoeienis van Veilig Thuis, lokale veld of collega-organisatie niet nodig is. Er zijn geen zorgen over de veiligheid van betrokkenen.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: overdracht naar het lokale veld en/of bestaande hulpverlening

In deze meldingen wijst de veiligheidsbeoordeling uit dat er sprake is van een casus die qua aard en ernst kan worden opgepakt door de lokale teams of bestaande hulpverlening die al bij het gezin betrokken is. In dit geval voert Veilig Thuis geen monitoring uit.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten interventie zonder onderzoek (voorwaarden en vervolg (in 2018 was dit de dienst van overdracht aan derden))

Veilig Thuis kiest voor deze interventie indien er aanwijzingen zijn voor een acute en/of structurele onveiligheid en /of multiproblematische leefsituatie en als de direct betrokkenen voldoende bereid en in staat zijn om samen te werken aan het herstel van de veiligheid en daarbij zonodig hulp te aanvaarden. De inzet is gericht op het opstellen van veiligheidsvoorwaarden in overleg met de betrokkenen en professionals, en het overdragen naar een vervolgtraject, in veel gevallen vormen van (gespecialiseerde) hulpverlening. Na overdracht monitort Veilig Thuis de resultaten van het ingezette vervolgtraject en stuurt zonodig bij.

Besluit na veiligheidsbeoordeling: inzetten vervolgtraject met onderzoek

In die situaties dat de bevoegdheid en de expertise van Veilig Thuis nodig zijn om helderheid te verkrijgen over de vraag of er sprake is van huiselijk geweld en/ of kindermishandeling en/of betrokkenen onvoldoende bereid zijn hulp te accepteren, wordt er onderzoek ingezet. In kaart wordt gebracht welke onderliggende problemen er zijn die moeten worden opgelost om tot duurzame veiligheid en herstel te komen. Veilig Thuis stelt in samenspraak met betrokkenen een plan op voor veiligheid, hulpverlening en herstel. Veilig Thuis monitort de resultaten van het ingezette vervolgtraject.

Veilig Verder Teams VVT

In het kader van het inzetten van een vervolgtraject vervult Veilig Thuis in de centrumgemeente regio Den Haag ook de rol van voorzitter van de Veilig Verder Teams in de verschillende gemeenten.

Tabel 2 Productieaantallen meldingen 2018 ten opzichte van 2017 per gemeente

Gemeente	Melding 2018	Melding 2017
Delft	498	438
Den Haag	5073	4619
Leidschendam-Voorburg	443	397
Midden-Delfland	70	46
Pijnacker-Nootdorp	232	220
Rijswijk	404	328
Wassenaar	137	106
Westland	496	486
Zoetermeer	959	813
Overig	122	107
Totaal VTH	8434 (+12%)	7560

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Meldingen	84,7 fte + flex.schil*	€7.208.000

* Zie paragraaf 2.3.4 voor verdere toelichting

2.3.2.3 Huisverbod coördinatie

Wat hebben we bereikt?

Het doel van de functie Coördinatie huisverbod door Veilig Thuis is het verhogen van de effectiviteit van het huisverbod door het overzicht te bewaren, ondersteuning te bieden en te zorgen voor afstemming op hetgeen de hulpverlenende, gemeentelijke en strafrechtelijke partijen uitvoeren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van de Wet Tijdelijk Huisverbod voert Veilig Thuis de coördinatie uit. Veilig Thuis stelt het zorgadvies op voor de gemeenten (lees: de burgemeester) over het (al dan niet) verlengen van het huisverbod en ondersteunt de procesregisseurs van de gemeenten (behandeling van voorlopige voorzieningen en beroepszaken bij de rechtbank). De coördinatoren werken samen met de andere partijen die betrokken zijn bij het huisverbod. Zij beoordelen de veiligheidsafspraken en brengen hun expertise in. Op het Veiligheidshuis is een team van coördinatoren werkzaam ten behoeve van bovengenoemde taken.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Coördinatie huisverbod	5,7 fte	€504.000

2.3.2.4 Voorlichting

Wat hebben we bereikt?

Het doel van de functie voorlichting is bewustwording, kennisoverdracht en het aanreiken van handelingsvaardigheden aan professionals op het gebied van huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2018 is minder voorlichting gegeven dan was begroot. Dit komt onder meer door de hoge werkdruk. Prioriteit is gegeven aan het oppakken van meldingen en adviezen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Veilig Thuis geeft voorlichting aan professionals over de verschillende vormen van huiselijk geweld en kindermishandeling en over de eigen werkwijze. Doelen van de voorlichting zijn verbetering van de signalering, ondersteunen van het werken volgens de meldcode en verbeteren van de samenwerking tussen Veilig Thuis en de samenwerkingspartners. De doelgroepen zijn alle *professionals* die betrokken zijn bij de signalering en de aanpak van huiselijk geweld en kindermishandeling waarbij de nadruk ligt op het onderwijs, de gezondheidszorg en het lokale veld.

Wat hebben we daarbij ingezet?

Taak	Personeel	Bijdrage van gemeenten
Voorlichting	0,2 fte	€7.000

3 Paragrafen

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

3.1.1 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GGD

In de begroting 2018 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan.

Risico	Voorgedaan	Omgang
In de begroting zijn de lokale taken niet opgenomen. Mochten de lokale taken in de toekomst niet meer (of in veel mindere mate) worden afgenomen door de gemeenten dan wordt de basis voor bijvoorbeeld de crisisorganisatie kleiner. Voor de crisisorganisatie van de GGD wordt deels gesteund op de robuustheid van de GGD die mede gebaseerd is op de uitvoering van de lokale taken, welke buiten de verantwoordelijkheid van het AB worden verricht.	Nee	-
Indexering van kosten die in de praktijk hoger is dan de indexering waarmee op basis van de voorcalculatie rekening is gehouden.	Ja	Is opgevangen binnen de lopende budgetten en wordt conform de Voorjaarsbrief 2020 gecorrigeerd voor 2020.
Opgelegde veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging van de kosten leiden.	Ja	Is opgevangen met begrotingswijzigingen.
Calamiteiten die leiden tot aantoonbaar hogere kosten voor de dienstverlening bijvoorbeeld uitbraak infectieziekten, maatschappelijke ontwikkelingen.	Nee	-
Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).	Nee	-
Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.	Ja	In de begroting 2018 was niet vermeld dat op Lijkschouw BTW moet worden geheven. Heeft geleid tot een nacalculatie op de deelnemersbijdragen, zie jaarrekening.

3.1.2 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid VT

In de begroting 2018 stond een aantal risico's benoemd. Onderstaande tabel geeft deze risico's weer, of ze zich hebben voorgedaan en hoe ermee is omgegaan.

Risico	Voorgedaan	Omgang
Veranderingen in takenpakket of eisen aan taken die door externe autoriteiten opgelegd worden en tot aantoonbare verhoging of verlaging van de kosten leiden. Dit zal voor VT het geval zijn bij de aanscherping van de meldcode (ingangdatum 1 januari 2019). Dit zal leiden tot verandering in de werkwijze van de Veilig Thuis organisatie.	Ja	VTH is in 2018 gestart met de voorbereiding op de implementatie van de meldcode.
Calamiteiten in de bedrijfsvoering die maken dat de kosten aantoonbaar fors hoger zijn (bijv. cyberattack).	Ja	Geen sprake van een specifieke calamiteit, zoals een cyberattack. Door de ICT-omgeving zijn vertragingen ontstaan in het primaire proces (zoals hybride ICT-systeem, geen WiFi etc) die zo goed als mogelijk zijn ondervangen met extra ICT-ondersteuning. VTH heeft extern personeel ingehuurd om deze het hoofd te bieden.
Veranderingen in (de interpretatie van) het fiscale regime.	Nee	

3.1.3 Weerstandscapaciteit, risico's en risicobeleid GR

Volgens artikel 11 van het BBV dient in de risicoparagraaf een aantal (relevante) kengetallen te worden opgenomen. Conform het BBV en de ministeriële regeling waarnaar in het BBV wordt verwezen moeten ook de begrote kengetallen verantwoord worden. In de begroting 2018 zijn de echter niet opgenomen.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2018	Begroting 2018	Jaarrekening 2017
Netto schuldquote	1,01%	n.v.t.	0,30%
Solvabiliteitsratio	-1,24%	n.v.t.	0,00%
Structurele begrotingsruimte	-4,26%	n.v.t.	-3,80%

De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft zodoende een indicatie van de schuldenlasten die op de exploitatie drukken. Deze is iets hoger geworden door toevoeging van Veilig Thuis en nog af wikkelen financiering over 2018.

De solvabiliteitsratio geeft inzicht in de mate waarin de GR in staat is aan zijn financiële verplichtingen te voldoen. De GR heeft op balansdatum een negatief eigen vermogen als gevolg van het exploitatietekort.

De structurele begrotingsruimte geeft inzicht in welke structurele ruimte de GR heeft om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Een negatief percentage houdt in dat structurele lasten incidenteel gedekt worden. In geval van de GR komt de incidentele dekking voort uit een door het AB toegezegde flexibele schil voor VT-taken en incidentele aanvullende derdenbijdragen voor GGD-taken.

3.2 Bedrijfsvoering

3.2.1 Bedrijfsvoering GGD

Doelmatigheid

Het algemeen bestuur heeft de gemeente Den Haag gevraagd om regelmatig doelmatigheidsonderzoeken te verrichten naar de uitvoeringsorganisaties GGD en Veilig Thuis. In opdracht van de gemeente Den Haag heeft bureau Berenschot het volgende onderzocht: Op welke wijze kunnen besparingen en verbeteringen van de dienstverlening worden gerealiseerd op de directe overhead van de GGD? Hierbij hebben wij bureau Berenschot gevraagd te kijken naar doelmatigheid en doeltreffendheidsaspecten, en om verbetervoorstellen en besparingsvoorstellen te doen.

Berenschot concludeert dat op een aantal plaatsen efficiencywinst behaald kan worden. Gedeeltelijk is efficiencywinst reeds ingevuld met de maatregelen die genomen zijn naar aanleiding van de herijking van de gemeenschappelijke regeling (€ 481.000), waaronder een formatieplaats secretaresse en een formatieplaats financieel beleidsmedewerker. Andere maatregelen worden bezien in samenhang met de indirecte overhead van de gemeente Den Haag. Binnen de gemeente Den Haag wordt de interne overhead momenteel opnieuw vormgegeven als gevolg van de bundeling van de bedrijfsvoeringstaken. De dienst OCW is in belangrijke mate afhankelijk van deze herijking van de interne overhead.

Accountmanagement

GGD Haaglanden stond in 2018 voor een forse omslag; na de herijking van de GR bleek dat een aantal gemeenten een deel van de taken als lokale taken wilde inkopen. Diverse afdelingen zijn in 2018 betrokken geweest bij gesprekken met gemeenten over hun behoeften inzake bijvoorbeeld het versterken van schoolgezondheidsbevordering en ten aanzien van OGGZ / sociaal medische

zorg. Deze gesprekken hebben geresulteerd in regiogemeenteovereenkomsten conform de gezamenlijk afgesproken principes. De GGD is daarnaast gestart met visieontwikkeling op accountmanagement om optimaal invulling te kunnen geven aan deze nieuwe rol.

Taakanalyse & kostprijzen

Binnen GGD Haaglanden is voor een aantal taken een analyse uitgevoerd, met het oog op het verbeteren van de sturing en/of te zorgen voor kostendekkende tarieven. In 2019 zal e.e.a. verder worden uitgewerkt en waar relevant worden voorgelegd aan het Algemeen Bestuur.

Centrale roosterplanning

Tot 2018 is binnen de GGD het personeel door de afdelingen zelf geroosterd. Besloten is deze roosteractiviteiten centraal op te pakken. Een in te richten centraal roosterbureau (CRB) zal de personeelsroostering van de aangesloten afdelingen overnemen. De aanpak omvat de bemensing voor het CRB, het vastleggen van de gezamenlijke werkprocessen en de implementatie van het roostersysteem. De centrale roostering wordt het eerst geïmplementeerd bij de afdelingen waar een centrale roostering de meeste meerwaarde biedt of waar de meeste tijd aan roostering wordt besteed. De afdelingen in deze 'kopgroep' zijn: Reizigerszorg, Infectieziektebestrijding, Forensische geneeskunde, Tuberculosebestrijding en Centrum Seksuele Gezondheid. De afdelingen Leefomgeving, Psychosociale Hulpverlening en de crisisprocessen volgen later. In 2019 wordt mogelijk Veilig Thuis Haaglanden ook bediend vanuit het CRB.

Focus & Balans

De bedrijfsvoering van GGD Haaglanden is, net als de inhoudelijke taakuitvoering, nader uitgewerkt in het verandertraject Focus en Balans. Hieraan is in 2018 invulling gegeven zonder dat een reorganisatie heeft plaatsgevonden. De ingezette verbeterlijnen zullen in 2019 en verder een vervolg krijgen.

Privacybescherming

In de dienstverleningsovereenkomst tussen de GR en de gemeente Den Haag heeft de gemeente Den Haag zich als opdrachtnemer verplicht om er zorg voor te dragen, dat zij te allen tijde voldoet aan de voor haar vigerende toepasselijke wet- en regelgeving, zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Binnen Den Haag zijn procedures ingericht om hieraan te voldoen. In het kader van de implementatie van de AVG bij de GGD is een privacy impact analyse uitgevoerd die met concrete maatregelen wordt opgevolgd. De basis hierbij is, dat privacygevoelige gegevens die inwoners uit Haaglanden aan de GGD verstrekken alleen voor de GGD zelf bekend zijn en alleen door de GGD met de betreffende inwoners worden gedeeld.

3.2.2 Bedrijfsvoering VT

In 2018 is de bedrijfsvoering van VTH op doelmatigheid onderzocht. Hieruit kwamen de aanbevelingen om de voorkant van het proces te stroomlijnen, om het gebruik van het cliëntvolgsysteem meer eenduidig te maken en om te investeren afspraken met ketenpartners. Daarnaast werd geadviseerd om voortvarend uit te breiden, gezien de werkdruk en groei van het werkaanbod, in combinatie met een gerichtere aansturing. Dit is in 2018 opgepakt. Verder is een capaciteitsmodel ontwikkeld dat wordt toegepast in de PenC cyclus.

Verder heeft de inbedding in de gemeente den Haag de bedrijfsvoering versterkt, bijvoorbeeld op het gebied van arbo-en verzuimbeleid en ondersteuning en juridisch advies. Daarnaast is in 2018 de verhuizing van de locatie den Haag naar het Westeinde voorbereid. Deze verhuizing zal in 2019 plaatsvinden en wordt opgevolgd door een verbetering van het ICT-systeem.

3.2.3 Bedrijfsvoering GR

Sinds 1 januari 2018 beschikt de GR over een eigen secretaris en een eigen controller. De secretarisfunctie is ingevuld door aanstelling van een interim-secretaris/kwartiermaker (doorlopend tot nader te bepalen einddatum in 2019). De controllerfunctie is vast ingevuld.

De bedrijfsvoering van de GR is in 2018, na de herijking verder ingericht conform de statuten van de GR. Daarbij zijn de volgende zaken gerealiseerd:

- Er is een Planning&Control proces uitgewerkt opgesteld;
- Er zijn circulaire c.q. formats en detailplanningen opgesteld voor Halfjaarrapportages, Voorjaarsbrieven, Jaarstukken en Begrotingsstukken;
- De AO/IC van de GR is beschreven in samenspraak met de accountant van de GR;
- Met de gemeente Den Haag als opdrachtnemer zijn afspraken gemaakt over het overleggen van een accountantsverklaring bij de eindafrekeningen GGD en VT 2019;
- De opdracht aan de accountant van de GR is aangepast;
- De administratie van de GR is ingericht in een eigen administratieve omgeving;
- De GR beschikt nu een eigen bankrekening zodat geldstromen strikt zijn gescheiden;
- De GR geeft liquide middelen uit ontvangen voorschotten zoals voorgeschreven in beheer bij het Agentschap Schatkistbankieren van het Ministerie van Financiën.

Bijlage Maatschappelijke jaarverantwoording aanbieders Veilig Thuis

Als Veilig Thuis instelling moet de GR GGD en VT Haaglanden vanuit de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) jaarlijks verantwoording afleggen over de prestaties. Deze verplichting is vastgelegd in artikelen 4.2.10, 4.2.13 en 4.2.14 Wmo. In het document "Jaarverantwoording Veilig Thuis 2017 en 2018" van het ministerie voor VWS is een overzicht opgenomen van alle vragen die voor het verslagjaar 2018 moeten worden aangeleverd. De gegevens moeten bestuurlijk worden geaccordeerd en (voor GR-en) voor 15 juli volgend op het verslagjaar worden aangeleverd bij een digitale voorziening voor maatschappelijke verantwoordingsverslagen (DigiMV). De aangeleverde gegevens zijn openbaar.

Over verslagjaar 2017 heeft de Stichting Tijdelijke Ondersteuning Jeugdhulp en AMHK Haaglanden (Stojah) voldaan aan de verantwoordingsvoorschriften. Voor verslagjaar 2018 ligt de verantwoordingsplicht bij de GR. De GR heeft van het Ministerie van VWS een aanschrijving ontvangen om de gegevens aan te leveren. De naleving van de verantwoordingsverplichtingen wordt gecontroleerd door de Inspectie Gezondheidszorg en Jeugd (IGJ). De IGJ blijft extra controle uitoefenen op de jaarrekening, zoals of de jaarrekening de juiste onderdelen bevat en of de juiste vorm accountantsverklaring wordt aangeleverd:

- Profiel Veilig Thuis;
- Personeel;
- Governance;
- Productie;
- Opbrengsten en hoofdposten uit de jaarrekening.

Profiel organisatie Veilig Thuis

Typering organisatie Veilig Thuis (voorschrift 3.1.1): Aanbieder Veilig Thuis die valt onder een gemeenschappelijke regeling als bedoeld in de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Entiteiten (voorschrift 3.1.7): Een entiteit is gedefinieerd als een eenheid die zorg levert en zelfstandig verplicht is tot het opstellen van een jaarrekening.

- Entiteit: Gemeenschappelijke Regeling Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden
- NAW: Westeinde 128, 2512 HE Den Haag
- KvK nummer: 63629216
- Rechtsvorm: Publiekrechtelijke rechtspersoon, Openbaar Lichaam op grond van de Wgr
- Aard van de activiteiten: preventieve gezondheidszorg

Personeel

Personeel dat specifiek wordt ingezet voor Veilig Thuis (voorschrift 3.3.10a)

Personeel	Aantal werkzame personen op 31-12 van verslagjaar	Aantal fte's op 31-12 van verslagjaar
Personeel in loondienst inclusief leerlingen BBL		
Vertrouwensartsen (a)	5	3,06
Gedragsdeskundigen (b)	7	5,67
Maatschappelijk werkenden (c)	95	80,61
Overig cliëntgebonden personeel (d)	14	10,97
Cliëntgebonden personeel in loondienst (a+b+c+d)	121	103,31
Niet cliëntgebonden personeel in loondienst (e)	15	12,61
Totaal personeel in loondienst (a+b+c+d+e)	136	115,92
Zelfstandigen (geen gezagsverhouding)		
Vertrouwensartsen (a)		
Gedragsdeskundigen (b)		
Maatschappelijk werkenden (c)		
Overig cliëntgebonden personeel (d)		
Cliëntgebonden zelfstandig personeel (a+b+c+d)		

Niet cliëntgebonden zelfstandig personeel (e)		
Totaal zelfstandig personeel (a+b+c+d+e)		
Ingehuurd personeel		
Vertrouwensartsen (a)	1	0,67
Gedragsdeskundigen (b)		
Maatschappelijk werkenden (c)*	32	21,52
Overig cliëntgebonden personeel (d)		
Cliëntgebonden ingehuurd personeel (a+b+c+d)	33	22,19
Niet cliëntgebonden ingehuurd personeel (e)	3	2,22
Totaal ingehuurd personeel (a+b+c+d+e)	36	24,43
Stagiaires		
Vrijwilligers		

*Dit is inclusief de inzet van extern personeel op de inhuur van diensten.

Verzuim personeel dat specifiek wordt ingezet voor taken Veilig Thuis exclusief zwangerschapsverlof (voorschrift 3.3.11a)

Verzuim	Percentage
Verzuim totaal personeel in loondienst	7,81%

Vacatures personeel dat specifiek wordt ingezet voor taken Veilig Thuis (voorschrift 3.3.12a)

Personeel	Totaal aantal vacatures per einde verslagjaar	Waarvan moeilijk vervulbaar
Totaal personeel		
Waarvan personeel met cliëntgebonden functies		

Governance

Rechtsvorm (voorschrift 3.4.1): De rechtsvorm van Veilig Thuis Haaglanden is een openbaar lichaam op grond van de Wgr.

Bestuur (raad van bestuur, directie) (voorschrift 3.4.4)

Naam	Hr. of Mw.	Functie in raad van bestuur of directie)	Interim ja/nee	Functie vervuld sinds (datum)	Nevenfuncties
R.M. de Prez	Hr.	Voorzitter algemeen bestuur en voorzitter dagelijks bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Delft
P.M. Melzer	Hr.	Penningmeester dagelijks bestuur	nee	1-12-2017	Wethouder Pijnacker-Nootdorp
K. Klein	Hr.	Lid algemeen bestuur en lid dagelijks bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Den Haag
F.J. Kist	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee		Wethouder Leidschendam-Voorburg
A.M.J. de Goede-van Tiel	Mw	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Midden-Delfland
B.D. Lugthart	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Rijswijk
L. Doorn	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee		Wethouder Wassenaar
M.A.A. de Goeij-Van der Klugt	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Westland
I.H.C. Vugs-Vink	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2014	Wethouder Zoetermeer
B.D. Lugthart		Voorzitter algemeen bestuur en voorzitter dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Rijswijk
K. Schrederhof	Mw.	Penningmeester dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Delft
K. Parbhudayal	Mw.	Lid algemeen bestuur en lid dagelijks bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Den Haag
J. Bouw	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Leidschendam-Voorburg
H. Hurlings	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Midden-Delfland
H. van de Gevel	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Pijnacker-Nootdorp
I. Zweerts de Jong	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Wassenaar
P. Vreugdenhil	Hr.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Westland
I. ter Laak	Mw.	Lid algemeen bestuur	nee	1-7-2018	Wethouder Zoetermeer

Belangrijke gebeurtenissen die (mede) van invloed zijn op het aanbieden van Veilig Thuis (voorschrift 3.4.5)

Onderwerp	Geef aan of het onderwerp bij u aan de orde is (self assessment)	Licht in maximaal 200 woorden uw antwoord toe
Zijn in uw organisatie in het verslagjaar belangrijke gebeurtenissen aan de orde geweest, zoals fusieplannen, wijzigingen in de visie/strategie, het besturingsmodel, de organisatie, belangrijke inkrimping of uitbreiding van de omzet, investeringen, ICT-migraties of overige belangrijke gebeurtenissen?	2=ja	Veilig Thuis Haaglanden valt sinds 1 januari 2018 onder de Gemeenschappelijke Regeling GGD en Veilig Thuis Haaglanden. Na een brede verkenning hebben de 9 gemeenten in de regio Haaglanden in 2017 besloten om Veilig Thuis onder publieke sturing te brengen. Hiertoe is Veilig Thuis ondergebracht onder de bestaande GR voor de GGD en is besloten deze uit te breiden met Veilig Thuis. De GR heeft geen personeel in dienst, maar heeft voor de uitvoering van taken een dienstverleningsovereenkomst gesloten met de gemeente Den Haag. De uitvoeringsorganisatie Veilig Thuis Haaglanden is per 1 januari 2018 onderdeel van de Gemeente Den Haag, dienst OCW. De Directeur Veilig Thuis is manager bij de dienst OCW.
Zijn dergelijke belangrijke gebeurtenissen in het huidige jaar (het jaar na het verslagjaar) aan de orde of voor het komende jaar te voorzien?	2	In 2019 zal de verhuizing van Veilig Thuis Haaglanden plaatsvinden naar een andere locatie, aan het Westeinde in Den Haag.
Zijn bij u in het afgelopen jaar, in het huidige jaar en/of in het komende jaar risico's voor uw financiële continuïteit aan de orde dan wel belangrijke strategische risico's?	2	Veilig Thuis Haaglanden gaat het komende jaar verder met het voortzetten van de implementatie van de aangescherpte meldcode en intensievere monitoring en uitvoering geven aan de radarfunctie die voortkomt uit het landelijk beleid. Daarnaast bestaat het risico van onvoldoende behoud van personeel en onvoldoende werving van personeel in een tijd van krapte op de arbeidsmarkt. Deze dynamiek in combinatie met het nog ervaring opdoen met de implementatie van de meldcode en de gevolgen van de meldcode bestaat een risico dat discrepantie ontstaat tussen de beschikbare capaciteit in relatie tot de uitvoering van taken.
Voerde u in het verslagjaar een actief duurzaamheidsbeleid (energiebewustzijn, duurzame inkoop)?	2	Qua duurzaamheid volgt Veilig Thuis Haaglanden het beleid van de Gemeente Den Haag en de Dienst OCW specifiek.

Medezeggenschap en klachten bij Veilig Thuis (met de beantwoording hiervan wordt voldaan aan artikel 4.2.10 Wmo 2015) (voorschrift 3.4.15)

Onderwerp	Geef met een cijfer aan in hoeverre het onderwerp voor een bijzondere verandering stelt (self assessment)	Licht in maximaal 200 woorden uw antwoord toe
Het betrekken van personen ten behoeve van wie u uw VT-taken uitvoert bij uw kwaliteitsbeleid.	1 = Wij passen dit principe op alle onderdelen al toe 2 = Op onderdelen zijn verbeteringen nodig 3 = Hier hebben wij een bijzondere verandering	
De frequentie waarin en de wijze waarop u de kwaliteit van de uitvoering van uw VT-taken laat beoordelen en het resultaat daarvan.	1	In 2017 is er bezoek geweest van de Inspectie. In 2018 is er een onderzoek geweest van House of Performance. Ook heeft Q-Consult een capaciteitsmodel ontwikkeld. Dit maakt het ook mogelijk om te benchmarken met andere Veilig Thuis organisaties. Er is ook een kwaliteitsfunctionaris, die certificering monitort.
De wijze waarop u gevolg hebt gegeven aan klachten en meldingen over de	1	VTH heeft een klachtenregeling en informatie daarover is openbaar en te vinden op de website van Veilig Thuis

kwaliteit van de uitgevoerde VT-taken.		Haaglanden. Er bestaat een externe klachtencommissie: Mevrouw S.D.G. Willems, voorzitter Mevrouw S.M.J.H. van Gorp, secretaris Mevrouw E. Verbeek, secretaris Mevrouw E. Coumou, secretaris Mevrouw D. Kastelein, plv voorzitter/lid Mevrouw S.E. Mik, plv voorzitter/lid Dhr. M.K. Oosterwijk, lid Dhr. F.R. van Raay, lid
De wijze waarop u de klachtenregeling onder de aandacht van betrokkenen hebt gebracht (dit kan een concernbrede regeling zijn, mits deze ook van toepassing is op Veilig Thuis).	1	Op de website van VTH wordt direct aandacht gegeven aan de mogelijkheid om klachten te uiten. Dit is te vinden via onderstaande link: https://www.veiligthuis Haaglanden.nl/over-veilig-thuis/ De klachtenregeling zelf is te vinden via dezelfde website van veilig Thuis Haaglanden, via onderstaande link: https://www.veiligthuis Haaglanden.nl/materiaal/20180730-klachtenregeling-vt/
De wijze waarop de klachtencommissie haar werk heeft kunnen verrichten met inachtneming van de waarborgen bedoeld in artikel 4.2.7 2e lid van de Wmo 2015.	1	Er bestaat een externe klachtencommissie: Mevrouw S.D.G. Willems, voorzitter Mevrouw S.M.J.H. van Gorp, secretaris Mevrouw E. Verbeek, secretaris Mevrouw E. Coumou, secretaris Mevrouw D. Kastelein, plv voorzitter/lid Mevrouw S.E. Mik, plv voorzitter/lid Dhr. M.K. Oosterwijk, lid Dhr. F.R. van Raay, lid
De opvolging van het oordeel van de klachtencommissie (hoe vaak opgevolgd, welke maatregelen, hoe meegedeeld), zie ook artikel 4.2.7 5e lid van de Wmo 2015.	1	In 2018 zijn er 10 klachten ingediend. De opvolging is in de overgrote meerderheid conform de uitspraak van de klachtencommissie. Via gesprekken met cliënten worden officiële klachten waar mogelijk voorkomen.

Bereikbaarheid cliëntgebonden personeel Veilig Thuis (voorschrift 3.4.16)

Vraag	Antwoordcategorie
Is Veilig Thuis onder die naam 7 x 24 uur per week bereikbaar in die zin dat direct telefonisch contact gelegd kan worden?	Ja
Welke deskundigheid is 7 x 24 uur per week telefonisch bereikbaar?	
Vertrouwensarts	Ja, , via de maatschappelijk werker. Deze schakelt waar nodig de vertrouwensarts in.
Gedragsdeskundige en/of maatschappelijk werkende	Ja
Overig	Ja

Productie

Productie Veilig Thuis (voorschrift 3.6.16): Dit zijn dezelfde gegevens die in het kader van de beleidsinformatie wordt aangeleverd (Wmo 2015 artikel 2.1.12 met verwijzing naar Jeugdwet paragraaf 7.4, zie ook het Protocol beleidsinformatie AMHK opgenomen in de wijziging van de Uitvoeringsregeling Wmo, Staatscourant 29 mei 2017, nr. 29340).

Productie	Aantal
Aantal uitgebrachte adviezen in verslagjaar	7408
Aantal geregistreerde meldingen in verslagjaar	8434
Aantal onderzoeken gestart in verslagjaar	
Aantal onderzoeken afgesloten in verslagjaar	

Opbrengsten en hoofdposten uit de jaarrekening

In algemene zin geldt: in de financiële verantwoording wordt het BBV gevolgd.

Specificatie opbrengsten en kosten Veilig Thuis (verslagjaar en vorig verslagjaar) (voorschrift 3.7.18)

Vraag	Antwoord
Op welke wijze verantwoordt u de specifieke opbrengsten en kosten van Veilig Thuis? Het gaat minimaal om de opbrengstcategorieën Opbrengsten, Subsidies en Overige inkomsten Veilig Thuis en om de kostensoorten Bedrijfslasten, Personeelskosten, Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa, Bijzondere waardeverminderingen en Overige bedrijfslasten, met daarbij de totalen van de opbrengsten en de bedrijfslasten.	In de jaarrekening door middel van segmentering waarbij Veilig Thuis afzonderlijk zichtbaar is gemaakt.

Deel 2 Jaarrekening van de GR

1 Inleiding

Deze jaarrekening bestaat uit vier onderdelen.

In Hoofdstuk 2 worden de baten en lasten van de GR en het financiële resultaat voor de regionale GGD-taken en Veilig Thuis gepresenteerd.

Hoofdstuk 3 toont de financiële positie de GR door middel van de Balans met toelichting.

Hoofdstuk 4 bevat voorstellen voor eindafrekening.

Het slothoofdstuk bevat diverse bijlagen waaronder overzichten van baten en lasten naar taakvelden.

2 Baten en lasten

2.1 Overzicht van baten en lasten

Het totale overzicht van baten en lasten van de GR is als volgt.

Tabel GR1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

	Realisatie 2018	Actuele begroting	Resultaat 2018	Primaire begroting
Programma GGD				
Baten	18.370	17.241	1.129	16.729
Lasten	-14.461	-13.581	-880	-13.121
Saldo	3.909	3.660	249	3.608
Onvoorzien (lasten)	-98	0	-98	0
Totaal saldo baten en lasten	3.811	3.660	151	3.608
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	0	0	0	0
Gerealiseerd resultaat GGD	3.811	3.660	151	3.608
Programma Veilig Thuis				
Baten	10.790	10.790	0	10.393
Lasten	-8.547	-7.515	-1.032	-6.561
Saldo	2.243	3.275	-1.032	3.832
Onvoorzien (baten)	1.083	0	1.083	0
Totaal saldo baten en lasten	3.326	3.275	51	3.832
Toevoeging/Onttrekking aan reserves	-1.083	0	-1.083	0
Gerealiseerd resultaat Veilig Thuis	2.243	3.275	-1.032	3.832
Programma Overhead				
Lasten GGD	-4.069	-3.660	-409	-3.608
Lasten Veilig Thuis	-3.362	-3.275	-87	-3.832
Gerealiseerd resultaat Overhead	-7.431	-6.935	-496	-7.440
Totaal resultaat GGD inclusief overhead	-258	0	-258	0
Totaal resultaat Veilig Thuis inclusief overhead	-1.119	0	-1.119	0
Totaal resultaat GR GGD en VT	-1.377	0	-1.377	0

Specificatie van het resultaat

Resultaat uit bedrijfsuitoefening GGD (programma GGD + overhead)		-258
Resultaat uit bedrijfsuitoefening VT (programma VT + overhead)	-1.119	
Onvoorzien baat DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	1.083	
Resultaat VT voor reservering van DUVO-middelen	-36	
Reservering extra DUVO-middelen tbv implementatie meldcode	-1.083	
Resultaat VT na reservering van DUVO-middelen		-1.119
Totaal resultaat GR GGD & VT (na reservering DUVO-middelen)		-1.377

Algemene toelichting

In het jaar 2018 is voor €1.083.000 incidentele DUVO-middelen in de baten verantwoord. Idealiter was voor deze baat al in 2018 een dotatie aan een bestemmingsreserve begroot. Het algemeen bestuur van de GR besloot op 10 april 2019 om bij de resultaatverdeling dit bedrag alsnog te doteren aan een bestemmingsreserve. Indien we het jaarresultaat bezien zonder deze incidentele baat dan is het jaarresultaat €1.377.000 negatief. Hiervan is het aandeel GGD €258.000 negatief en Veilig Thuis €1.119.000 negatief. Op de verrekening van het resultaat met de deelnemers en de gemeente Den Haag geeft paragraaf 4.1 een toelichting.

NB. Waar nodig is met de letter 'N' van 'Nadeel' aangegeven dat het betreffende bedrag voor de GR negatief is. Is een bedrag voor de GR positief, dan is dit met de letter 'V' van 'Voordeel' aangegeven. Als dit al voldoende uit de context blijkt (bijvoorbeeld in een tabel) is deze toevoeging achterwege gelaten.

Resultaat GGD

Het negatieve resultaat van de GGD heeft een aantal oorzaken die bij dat programma nader uiteen worden gezet. De verklaring van het resultaat bestaat in hoofdzaak uit de volgende posten:

Verrekening GGD-basistaken (€ 18.000 N)

Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de basistaken (met uitzondering van TOKIN) niet achteraf afgerekend, tenzij de regels voor risicoverdeling en afrekening daarvoor aanleiding geven. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de basistaken bevat een voorstel voor verrekening van per saldo € 18.000 N uitvoeringskosten (door GR bij te betalen).

Afrekening GGD-plustaken (€ 142.000 N excl. BTW)

Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de plustaken achteraf afgerekend op basis van de gerealiseerde hoeveelheid. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de plustaken bedraagt per saldo € 142.000 N uitvoeringskosten (door de GR bij te betalen).

Toelichting bedrag onvoorzien: BTW op Lijkschouw (€ 98.000 N)

Een post onvoorzien van € 98.000 N komt door een correctie in verband met verplichte heffing van BTW op plustaak Taken Wet op de lijkbezorging. De begroting 2018 is volledig exclusief BTW opgesteld. Deze BTW-kosten waren niet mee geraamd in de deelnemersbijdragen.

Resultaat VT

Het baten en lasten overzicht voor Veilig Thuis toont een resultaat voor de GR op de VT-taken van €36.000 N. De verklaring van dit resultaat bestaat uit twee posten.

Afrekening VT-taken (€1.119.000 N)

Op hoofdlijnen is de activiteit Meldingen de grootste oorzaak van het nadeel bij Veilig Thuis. Dat komt door een sterke stijging van aantal meldingen in 2018. Met de bestaande formatie konden niet alle casussen opgepakt worden en moest gebruik worden gemaakt van extra inzet van externen (de zogenaamde flexibele schil). Conform het Financieel Statuut wordt de vergoeding voor de VT-taken niet achteraf afgerekend, tenzij de regels voor risicoverdeling en afrekening daarvoor aanleiding geven. De eindafrekening van Den Haag aan de GR over de basistaken bedraagt €1.120.000 N, met een afrondingsverschil van €1.000, voor de uitvoeringskosten (door GR bij te betalen).

Toelichting bedrag onvoorzien: aanvullende DUVO-middelen voorbereiding aanscherping meldcode €1.083.000V)

De post onvoorzien van €1.083.000 V is ontstaan doordat eind 2018 van de centrumgemeenten Den Haag in Delft aanvullende middelen zijn ontvangen uit de Doeluitkering Vrouwenopvang. De rijksoverheid stelde deze middelen beschikbaar om de Veilig Thuis-regio's in de gelegenheid te stellen om zich voor te bereiden op de aanscherping van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling per 1 januari 2019.

Besloten is om voor deze middelen bij de resultaatbestemming een bestemmingsreserve DUVO Veilig Thuis te vormen. Deze middelen zijn niet beschikbaar gesteld als algemeen dekkingsmiddel maar onder de Jaarrekening pagina 6

specifieke voorwaarde van aanwending ter voorbereiding op de aangescherpte meldcode. De impact van de aangescherpte meldcode op de werkwijze vraagt in 2019 inzet van de uitvoeringsorganisatie.

In 2018 is een start gemaakt met de voorbereidingen bij VTH voor de verplichte implementatie van de aangescherpte meldcode. Deze voorbereidingen bestaan uit het werken en inwerken van voldoende personeel (circa 10 FTE aan direct personeel), dat in 2018 beschikbaar zou moeten zijn om tijdig paraat te zijn voor de extra inspanningen die de aangescherpte meldcode per 1 januari 2019 met zich meebrengt (extra instroom van meldingen en adviesaanvragen, veranderde werkwijze en intensievere monitoring). Ten tweede was dit bedoeld voor specifieke trainingen van in totaal negen dagdelen (36 uur per medewerker) in 2018 om alle medewerkers van VTH voor te bereiden op de nieuwe werkwijze per 1 januari 2019. Omdat getraind wordt met een 'Train de trainer'-model waren deze middelen bedoeld ter vervanging van de tijd die aan trainingen wordt besteed, zodat de normale productie van VTH ook doorgang kon vinden.

Deze middelen zijn in 2018 niet tot besteding gekomen, terwijl de verplichtingen (VTH moet volgens het nieuwe handelingsprotocol werken en heeft hiervoor interne trainers opgeleid) zijn aangegaan om uitvoering te kunnen geven aan het beleid. Een toename van de bezetting is in 2018 niet gelukt, ook gezien de krappe arbeidsmarkt in combinatie met de autonome groei en het vertrek van medewerkers, was dit een lastige opgave. Om die reden is de specifieke trainingsinspanning gefaseerd ingezet en doorgeschoven naar 2019. In 2019 worden de trainingen verder gevolgd en de ontstane achterstanden in personeelsgroei en inwerken van personeel ingelopen. Dit leidt er toe dat de bestedingen plaatsvinden in 2019 in plaats van in 2018.

2.2 Toelichting baten en lasten programma regionale GGD-taken

Tabel GGD1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Programma GGD	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
Basispakket					
1 Deelnemersbijdragen	11.546		11.546		0
2 Bijdragen derden	3.366		3.399		-33
3 Incidentele bijdragen derden	1.101		0		1.101
4 Algemene GGD kosten		818		1.099	281
5 Medische Milieukunde		520		660	140
6 Technische Hygienezorg en evenementen		155		47	-108
7 Inspecties tattooages & piercing		46			-46
8 Inzet bij rampenopvang		211		228	17
9 Algemene Infectiebestrijding		1.639		1.449	-190
10 SOA ASG regeling		2.930		2.660	-270
11 Tuberculosebestrijding		1.663		1.266	-397
12 Epidemiologie		724		711	-13
13 Gezondheidsbevordering & Preventie		941		943	2
14 Beleidsadviesing		634		724	90
15 Toezicht op de kinderopvang		1.404		1.308	-96
16 Regeling onverzekerden		0		0	0
17 Coördinatie		0		477	477
18 Opleiding artsen M & G		0		130	130
19 GGD: zorginstelling		695		0	-695
Totaal basispakket	16.013	12.380	14.945	11.702	390
Pluspakket					
20 Deelnemersbijdragen	359		359		0
21 Bijdragen derden	1.895		1.937		-42
22 Incidentele bijdragen derden	103		0		103
23 Taken wet op de lijkbezorging		449		309	-140
24 Hygiene-inspectie seksinrichtingen		1		59	58
25 Reizigersadvies en -vaccinatie		1.631		1.511	-120
Totaal pluspakket	2.357	2.081	2.296	1.879	-141
Totaal programma GGD	18.370	14.461	17.241	13.581	249

Toelichting:

- Bovenstaande gespecificeerde begroting betreft de gewijzigde begroting (AB juli 2018). In de primaire begroting 2018 (AB december 2017) is voor de GGD een taakstelling van €481.000 opgenomen. In bovenstaande actuele begrotingsbedragen is de invulling hiervan nog niet verwerkt, aangezien dat formeel geen deel uitmaakte van de begrotingswijziging.

- De taakstelling is in de begroting opgenomen onder overhead. Medio 2018 is het bestuur er over geïnformeerd, dat de taakstelling deels wordt ingevuld door besparingen op verschillende GGD-taken.
- Voor de uitvoering van taken zijn niet-begrote incidentele bijdragen van derden ontvangen en ingezet, waardoor de betreffende gerealiseerde lasten hoger zijn dan geraamd.
- Bij enkele taken leidt de afrekening en verrekening tussen de gemeente Den Haag en de GR er toe dat een deel van het verschil bij de GR landt. Dit betreft de basistaken Technische hygiënezorg (€23.000 V), Algemene infectieziektebestrijding (€46.000 V) en Toezicht op de kinderopvang (€87.000 N) en de plustaak Taken wet op de lijkbezorging (€142.000 N excl. BTW). Deze af- en verrekening van in totaal €160.000 voor de GGD-taken is door de gemeente Den Haag verantwoord onder overlegging van een accountantsverklaring.
- Er treden verschuivingen op van lasten tussen taken. In de toelichtingen per taak zijn deze verschillen aangeduid als 'Resultaat DH'. Een eventueel saldo van deze verschuivingen komt niet ten laste of ten gunste van de GR. Meer informatie hierover staat in paragraaf 4.1.

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Deelnemersbijdragen basispakket

de deelnemersbijdragen van €11.546.000 zijn conform begroting ontvangen. Dit is het totaal van de deelnemersbijdragen vóór eindafrekening over 2018.

2) Bijdragen derden basispakket

Bijdragen derden basispakket	
Inspecties tattooages & piercing	38.000
Inzet bij rampenopvang	84.000
SOA ASG regeling	3.044.000
Tuberculosebestrijding	70.000
Opleiding artsen M & G	130.000
	3.366.000

3) Incidentele bijdragen derden basispakket

De GGD heeft niet-begrote bijdragen ontvangen van derden. Veelal in de vorm van een subsidie voor extra projecten. Hierdoor kon de GGD meer werk doen dan begroot. De extra uitgaven verklaren voor een deel de verschillen in de lastenrealisatie.

Incidentele bijdragen derden basispakket	Realisatie 2018	Toelichting
Algemene GGD kosten	28.000	Divers
Medische milieukunde	1.000	Divers
Tech hygiënezorg en evenementen	2.000	Divers
Algemene infectieziektebestrijding	270.000	Voor deze taak zijn incidenteel extra externe middelen ontvangen vanwege het uitvoeren van diverse projecten o.a. een samenwerkingsproject met het RIVM en het deelnemen aan regionaal zorgnetwerk.
SOA ASG Regeling	275.000	Er is een incidentele onttrekking gedaan aan de ASG reserve ter dekking van incidentele niet geraamde lasten.
Tuberculosebestrijding	402.000	De incidentele baten ontstaan om twee redenen: 1) De GGD fungeert voor het Regionale Expertise Centrum (REC) als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgeschoten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Dit is per saldo kostenneutraal. 2) De GGD heeft incidenteel twee ontvangsten gerealiseerd die betrekking hadden op 2017.

Epidemiologie	16.000	Divers
Gezondheidsbevordering	2.000	Divers
Toezicht op de kinderopvang	15.000	Divers
GGD: Zorginstelling	90.000	De GGD heeft incidenteel extra middelen ontvangen ter bekostiging van een Arts in opleiding.
Totaal Incidentele bijdragen derden basispakket	1.101.000	

4) Algemene GGD kosten (€ 281.000 V)

Onder het programma Overhead staat een taakstelling begroot van € 481.000. Hieraan is in 2018 door onder meer een besparing van € 189.000 op Algemene GGD kosten invulling gegeven.

In 2018 zijn niet begrote kosten gemaakt voor GR overstijgende ondersteuning zijnde GR-secretaris en GR-controller. De helft hiervan, €77.000, is ten laste gebracht van het budget Algemene GGD kosten, de andere helft is opgenomen in het programma VT.

Hierdoor ontstaat een voordelig saldo van € 281.000.

Algemene GGD kosten		
Begroot		1.099.000
Invulling taakstelling	-189.000	
Extra incidentele bijdragen derden	28.000	
Aandeel in lasten GR ondersteuning	-77.000	
Gerealiseerde netto lasten Algemene GGD kosten	-541.000	
Resultaat DH	-39.000	
		-818.000
		281.000

5, 6 en 7) Medische milieukunde, Technische Hygiënezorg & evenementen, Inspecties Tattoos & Piercings (€ 14.000 N)

De verschillen ontstaan door verschuivingen van middelen tussen taken. Deze taken worden binnen dezelfde afdeling uitgevoerd, waarbij periodiek wordt bezien waar de inzet het meest nodig is. De bij begrotingswijziging bepaalde uitbreiding Technische hygiënezorg is pas halverwege 2018 geëffectueerd. In de eindafrekening voor deze taak geeft de gemeente Den Haag daarom de helft van dit bedrag (€23.000 V) terug. Per saldo ontstaat een incidenteel nadelig saldo van € 14.000.

Medische Milieukunde, Technische Hygiënezorg, Inspectie tattooages en piercings		
Begroot voor deze drie taken gezamenlijk	660.000	
Bij: begrotingswijziging Technische Hygiënezorg	47.000	
		707.000
Extra incidentele bijdragen derden Medische milieukunde	1.000	
Invulling taakstelling	-4.000	
Gerealiseerde netto lasten Medische milieukunde	-486.000	
Resultaat DH Medische milieukunde	-35.000	
		-520.000
Gerealiseerde lasten Inspecties tattooages & piercing	-29.000	
Resultaat DH Inspecties tattooages & piercings	-17.000	
		-46.000
Extra incidentele bijdragen derden Technische Hygiënezorg	2.000	
Gerealiseerde netto lasten Technische Hygiënezorg	-137.000	
Teruggave helft uitbreiding Technische Hygiënezorg	23.000	
Resultaat DH Technische Hygiënezorg	-43.000	
		-155.000
		-14.000

9) Algemene Infectieziektebestrijding (€190.000 N)

Voor deze taak zijn incidenteel extra externe middelen ingezet voor diverse projecten, o.a. een samenwerkingsproject met het RIVM en het deelnemen aan regionaal zorgnetwerk. De hiervoor verkregen extra incidenteel ontvangen middelen zijn hoger dan de lasten die zijn gemaakt voor deze extra inzet waardoor per saldo een incidenteel voordelig resultaat ontstaat.

De bij begrotingswijziging bepaalde uitbreiding Algemene infectieziektebestrijding is pas halverwege 2018 geëffectueerd. In de eindafrekening voor deze taak geeft de gemeente Den Haag daarom de helft van dit bedrag €46.000 V) terug. Per saldo ontstaat een incidenteel saldo van €190.000 N.

Algemene infectieziektebestrijding		
Begroot	1.357.000	
Bij: begrotingswijziging Alg infectieziektebestrijding	92.000	
		1.449.000
Extra incidentele bijdragen derden	270.000	
Invulling taakstelling	-6.000	
Gerealiseerde netto lasten Alg infectieziektebestrijding	-1.829.000	
Teruggave helft uitbreiding Alg infectieziektebestrijding	46.000	
Resultaat DH	-120.000	
		-1.639.000
		-190.000

10) SOA ASG regeling (€ 270.000 N)

Er ontstaat een nadeel door twee incidentele lasten. De extra uitgaven worden gedekt vanuit de Haagse reserve ASG, die in het verleden is gevormd ter egalisatie van de door de GGD Den Haag ten behoeve van de GR verworven subsidie van het RIVM. Deze extra baten maken onderdeel uit van de Incidentele bijdragen derden, waardoor dit per saldo kostenneutraal is.

SOA ASG Regeling en Hepatitis B regeling		
Begroot voor deze twee taken gezamenlijk		2.660.000
Extra incidentele bijdragen derden	275.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten SOA ASG	-3.186.000	
Resultaat DH	-14.000	
		-2.930.000
		-270.000

11) Tuberculosebestrijding (€397.000 N)

Voor de uitvoering van de taak Tuberculosebestrijding is zowel aan de lasten als aan de batenkant een afwijking te zien t.o.v. de begroting. Dit betreft deels een technische presentatie van cijfers. De GGD fungeert voor het Regionale Expertise Centrum (REC) als kassier. Lasten die gemaakt worden voor het uitvoeren van het REC worden gedurende het jaar voorgesloten en daarna in rekening gebracht bij de drie overige regio GGD-en. Het uiteindelijke resultaat ontstaat incidenteel doordat er in 2018 twee ontvangsten zijn geweest die betrekking hadden op 2017. Dit is per saldo kostenneutraal.

Tuberculosebestrijding		
Begroot	1.156.000	
Bij: begrotingswijziging Tuberculosebestrijding	110.000	
		1.266.000
Extra incidentele bijdragen derden	402.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten Tuberculosebestrijding	-1.918.000	
Resultaat DH	-142.000	
		-1.663.000
		-397.000

12) Epidemiologie (€13.000 N)

Epidemiologie		
Begroot		711.000
Extra incidentele bijdragen derden	16.000	
Invulling taakstelling	-3.000	
Gerealiseerde netto lasten Epidemiologie	-763.000	
Resultaat DH	26.000	
		-724.000
		-13.000

13) Gezondheidsbevordering (€2.000 N)

Gezondheidsbevordering		
Begroot		943.000
Extra incidentele bijdragen derden	2.000	
Invulling taakstelling	-4.000	
Gerealiseerde netto lasten Gezondheidsbevordering	-1.028.000	
Resultaat DH	89.000	
		-941.000
		2.000

14) Beleidsadvisering (€ 90.000 V)

Onder het programma Overhead staat een taakstelling begroot van € 481.000. Hieraan is in 2018 door onder meer een besparing van € 91.000 op Beleidsadvisering invulling gegeven.

Beleidsadvisering		
Begroot		724.000
Invulling taakstelling	-91.000	
Gerealiseerde netto lasten Beleidsadvisering	-581.000	
Resultaat DH	38.000	
		-634.000
		90.000

15) Toezicht op de Kinderopvang (€96.000 N)

Dit nadeel is het gevolg van het feit dat de afname structureel is gestegen (zie Voorjaarsbrief 2020). Het nadeel komt op basis van de verrekening met Den Haag voor €87.000 ten laste van de GR.

Toezicht op de kinderopvang		
Begroot	1.142.000	
Bij: begrotingswijziging Toezicht kinderopvang	166.000	
		1.308.000
Extra incidentele bijdragen derden	15.000	
Invulling taakstelling	-6.000	
Gerealiseerde netto lasten Toezicht kinderopvang	-1.257.000	
Resultaat DH	-156.000	
		-1.404.000
		-96.000

17, 18 en 19) Coördinatie, opleiding artsen M&G, GGD zorginstelling (€88.000 N)

In de begroting 2018 waren de taken Coördinatie en Opleiding artsen afzonderlijk begroot. In de realisatie zijn deze taken samengenomen. De overschrijding wordt veroorzaakt doordat er meer kosten van opleiding artsen M&G zijn gemaakt; daar staat eenzelfde bedrag aan baten van derden tegenover.

Coördinatie, Opleiding artsen M&G en GGD: zorginstelling		
Begroot voor Coördinatie	477.000	
Begroot voor Opleiding artsen M&G	130.000	
		607.000
Extra incidentele baten derden GGD: zorginstelling	90.000	
Invulling taakstelling	-2.000	
Gerealiseerde netto lasten GGD: zorginstelling	-732.000	
Resultaat DH	-51.000	
		-695.000
		-88.000

20) Deelnemersbijdragen pluspakket

De deelnemersbijdragen van €359.000 V zijn conform begroting ontvangen. De realisatie is vóór afrekening.

21) Bijdragen derden pluspakket

Bijdragen derden pluspakket	
Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	1.000
Reizigersadvies en -vaccinatie	1.894.000
Totaal bijdragen derden pluspakket	1.895.000

22) Incidentele bijdragen derden

Incidentele bijdragen derden pluspakket		
Taken wet op de lijkbezorging	-1.000	Divers
Reizigersadvies en -vaccinatie	104.000	Voor deze taak zijn incidenteel extra middelen van eindafnemers ontvangen vanwege meer consulten en vaccinaties.
Totaal Incidentele bijdragen derden Pluspakket	103.000	

23) Taken wet op de lijkbezorging (€140.000 N)

De afwijking die ontstaat aan de lastenzijde heeft te maken met een hoger aantal aan schouwen dan begroot. Volgens de afrekeningsafspraken komt het hoeveelheidsverschil voor rekening van de GR. Dit verschil wordt voor €142.000 doorbelast op basis van aantal*tarief. Het tarief blijkt niet kostendekkend. Voor 2019 is een voorstel in voorbereiding voor om het tarief aan te passen, zie Voorjaarsbrief 2020.

Taken wet op de lijkbezorging		
Begroot		309.000
Extra incidentele bijdragen derden	-1.000	
Invulling taakstelling	-1.000	
Gerealiseerde netto lasten Taken wet op de lijkbezorging	-530.000	
Resultaat DH	83.000	
		-449.000
		-140.000

24) Hygiëne-inspectie seksinrichtingen (€58.000 V)

Hygiëne-inspectie seksinrichtingen		
Begroot		59.000
Gerealiseerde lasten Hygiëne-inspectie seksinrichtingen	-19.000	
Resultaat DH	18.000	
		-1.000
		58.000

25) Reizigersadvies en -vaccinatie (€120.000N)

Voor de uitvoering van de taak reizigersadvies- en vaccinatie is zowel aan de lasten als aan de batenkant een afwijking te zien t.o.v. de begroting. Beide afwijkingen zijn het resultaat van een toename van het aantal spreekuren en gegeven vaccinaties. Dit nadeel is incidenteel omdat het in de toekomst wordt ondervangen door kostendekkendheid van de tarieven.

Reizigersadvies en -vaccinatie		
Begroot		1.511.000
Extra incidentele bijdragen derden	104.000	
Invulling taakstelling	-5.000	
Gerealiseerde netto lasten Reizigersadvies- en vaccinatie	-1.757.000	
Resultaat DH	27.000	
		-1.631.000
		-120.000

2.3 Toelichting baten en lasten programma Veilig Thuis

Onderstaande tabel bevat een overzicht van alle baten en lasten voor de GR, gerelateerd aan de Veilig Thuis-taken.

Tabel VT1: Overzicht baten en lasten (bedragen X €1.000 afgerond)

Programma Veilig Thuis	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1 Deelnemersbijdragen	10.790		10.790		0
2 Meldingen		7.085		6.237	-848
3 Advies en ondersteuning		660		546	-114
4 Coördinatie huisverbod		495		417	-78
5 Voorlichting		7		15	8
6 Frictiekosten		300		300	0
Totaal programma Veilig Thuis	10.790	8.547	10.790	7.515	-1.032

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Deelnemersbijdragen (€10.790.000 V)

De deelnemersbijdragen zijn begroot op €10.790.000. De realisatie is vóór eindafrekening.

2) Meldingen (€ 848.000 N)

Het aantal meldingen is in 2018 gestegen ten opzichte van 2017. Op basis van de structureel toegekende formatie kon Veilig Thuis niet alle casussen zelf oppakken. Het algemeen bestuur heeft in juli 2018 dan ook toestemming gegeven voor het inzetten van een flexibele schil om de piek op te vangen. In totaal is voor ongeveer € 1.650.000 ingehuurd om dit op te kunnen vangen. Daarnaast waren er gedurende het jaar gemiddeld tussen de 8 en 10 fte vacatureruimte waarvoor de vervangende inhuur eveneens is ingezet. Tegenover de vacatureruimte staat een budgettaire ruimte van ongeveer € 750.000. De extra kosten van de inhuur (€ 1.650.000) minus de benutte vacatureruimte (€ 750.000) bedraagt € 900.000, wat het nadeel van € 848.000 overwegend verklaart.

Meldingen	
Begroot	5.788.000
Begrotingswijziging	449.000
	6.237.000
Gerealiseerde personeelslasten	-5.435.000
Gerealiseerde inhuur in vacatureruimte	-750.000
Gerealiseerde extra inhuur	-900.000
	-7.085.000
	-848.000

3) Advies en ondersteuning (€ 114.000 N)

Advies en ondersteuning	
Begroot	546.000
Gerealiseerde personeelslasten	-660.000
	-660.000
	-114.000

4) Coördinatie huisverbod (€ 78.000 N)

Coördinatie huisverbod		
Begroot		417.000
Gerealiseerde personeelslasten	-495.000	-495.000
		-78.000

5) Voorlichting (€8.000 V)

Er is in de praktijk minder voorlichting gegeven dan verwacht.

6) Friciekosten

Vanwege het inhuizen van Veilig Thuis binnen de Gemeente Den Haag zijn in 2018 incidentele kosten gemaakt. Deze kosten zijn hoger uitgevallen dan de €300.000 maximaal die het GR-bestuur hiervoor beschikbaar heeft gesteld. De hogere uitgaven, voor rekening van Den Haag, komen met name doordat op het gebied van ICT meer ingezet gepleegd moest worden.

2.4 Toelichting baten en lasten van overhead

Tabel GR2: Overzicht baten en lasten overhead

Programma Overhead	Realisatie		Actuele begroting		Resultaat 2018
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	
1 GGD Basis		3.683		3.723	40
2 GGD Plus		386		418	32
3 Taakstelling GGD t.g.v. herijking		0		-481	-481
4 Taakstelling VT		0		-157	-157
5 Veilig Thuis		3.362		3.432	70
Totaal programma Overhead		7.431		6.935	-496

Toelichting:

Op de overhead zijn geen baten gerealiseerd. De lasten worden gedekt uit de baten in de programma's regionale GGD-taken en Veilig Thuis.

In algemene zin bestaan de overheadkosten zoals gedefinieerd in het BBV uit twee onderdelen:

- Indirecte kosten van de uitvoeringsorganisaties die worden geraamd in de begroting;
- Overheadkosten van OCW- en DH brede lasten die door middel van een opslag worden toegerekend. Voor de GGD geldt voor deze opslag een historisch vuistregel van €20.000 per toegestane formatieplaats. Voor VT is dit bedrag vanwege de lagere huisvestingskosten bij de herijking verlaagd naar €18.820 per toegestane formatieplaats. In de bijlagen is informatie opgenomen over de gehanteerde formatie-aantallen.

De afzonderlijke posten worden hierna toegelicht.

1) Overhead GGD Basistaken

Het voordeel op de overhead voor de GGD basistaken ontstaat doordat de taakstelling deels is ingevuld op de Indirecte kosten GGD. Daarnaast werkt de invulling van de taakstelling op enkele taken in het GGD-programma door in de toegerekende OCW- en DH-brede lasten. Ook vielen verschillende toerekeningen van OCW- en DH brede lasten voor 2018 incidenteel lager uit dan verwacht. Dit voordeel is niet in lijn met het gebruikelijke resultaat dat de GGD realiseert op de overhead.

Overhead GGD Basis		
Begroot Indirecte kosten GGD	1.328.000	
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten	2.343.000	
Bij: begrotingswijziging diverse taken	52.000	
		3.723.000
Gerealiseerde taakstelling Indirecte kosten GGD	-72.000	
Gerealiseerde Indirecte kosten GGD	-1.188.000	
Gerealiseerde taakstelling OCW- en DH-brede lasten	-88.000	
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten	-2.255.000	
Resultaat DH	-80.000	
		-3.683.000
		40.000

2) Overhead GGD Plustaken

Overhead GGD Plus		
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten		418.000
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten	-423.000	
Resultaat DH	37.000	
		-386.000
		32.000

3) Taakstelling GGD

In de begroting 2018 is voor de GGD een taakstelling van €481.000 opgenomen. Deze is (met een afrondingsverschil van €1.000) ingevuld door besparingen op verschillende GGD-taken (zie programma regionale GGD-taken).

Invulling taakstelling GGD 2018	
Algemene GGD-kosten	-189.000
Medische milieukunde, Technische Hygiëne, Insp tat.&pierc.	-4.000
Inzet bij rampenopvang	-1.000
Algemene infectieziektebestrijding	-6.000
SOA ASG Regeling	-5.000
Tuberculosebestrijding	-5.000
Epidemiologie	-3.000
Gezondheidsbevordering	-4.000
Beleidsadviesing	-91.000
Toezicht op de kinderopvang	-6.000
GGD: zorginstelling	-2.000
Taken wet op de lijkbezorging	-1.000
Reizigersadvies en -vaccinatie	-5.000
Overhead GGD basistaken	-160.000
	-482.000

Naar de indirecte kosten van de uitvoeringsorganisatie GGD heeft in 2018 een doelmatigheidsonderzoek plaatsgevonden. Daaruit is gebleken dat na realisatie van de bij de herijking opgelegde taakstelling van €481.000 geen doelmatigheidsvoordelen waren te voorzien. Wel is geconcludeerd dat er een mogelijke overlap is met de toegerekende centrale overheadkosten. Bij de herijking in 2017 was al afgesproken om, ten aanzien van de toegerekende centrale overheadkosten, voor de begroting 2020 te komen tot meer transparantie en uniformering van de toerekensystematiek tussen GGD en VT. Hieraan is in 2018 gewerkt. Vanaf de jaarrekening 2020 kan hierdoor specifiekere worden verantwoord op de lasten van de overhead.

4) Correctie Veilig Thuis (€157.000 V)

In de begrotingswijziging 2018 voor Veilig Thuis is een correctie van €157.000 opgenomen vanwege een onjuiste berekening van de loon- en prijsontwikkeling in de primaire begroting. Deze correctie is verdisconteerd in de lasten van het programma Veilig Thuis.

5) Overhead Veilig Thuis (€70.000 V)

De overheadkosten VT zijn incidenteel hoger door extra inzet in het kader van de inhuizing van Veilig Thuis in de gemeente Den Haag.

Aan de kosten voor specifieke VT overheadtaken zoals tolkdiensten, specifieke applicaties, beveiliging en leasekosten is €313.000 besteed. Dat is €71.000 minder dan was begroot.

Het GR-bestuur heeft bij de herijking besloten om een afzonderlijke GR-secretaris en GR-controller aan te stellen. Beide functionarissen zijn via de gemeente Den Haag gefinancierd maar komen ten laste van de GR. De kosten hiervan waren niet geraamd in de begroting 2018. De kosten zijn 50/50 verdeeld over GGD (€77.000 binnen het programma) en Veilig Thuis (€77.000 via de overhead).

Overhead VT		
Begroot Indirecte kosten/overhead specifiek VT	385.000	
Begroot Indirecte kosten VT	999.000	
Begroot Toerekening OCW- en DH-brede lasten	1.943.000	
Bij: begrotingswijziging diverse taken	105.000	
		3.432.000
Gerealiseerde Indirecte kosten/overhead specifiek VT	-313.000	
Aandeel in lasten GR ondersteuning	-77.000	
Gerealiseerde Indirecte kosten VT	-1.009.000	
Toegerekende OCW- en DH-brede lasten	-2.158.000	
Resultaat DH	195.000	
		-3.362.000
		70.000

2.5 Overige toelichtingen op baten en lasten

Algemene dekkingsmiddelen

De GR GGD en Veilig Thuis Haaglanden heeft niet de beschikking over algemene dekkingsmiddelen.

Heffing VPB

De GR verricht geen activiteiten waarvoor de Vennootschapsbelastingplicht geldt.

Aanwending bedrag onvoorzien

In de begroting 2018 was geen bedrag onvoorzien opgenomen.

Incidentele baten en lasten

In het BBV zijn incidentele baten en lasten posten die het (begrotings)saldo incidenteel beïnvloeden. Het gaat om eenmalige zaken en om (meerjarige) projecten of subsidies als deze eveneens het karakter van tijdelijkheid c.q. eindig doel hebben. Hierbij kan bijvoorbeeld gedacht worden aan eenmalige subsidie voor een bepaalde activiteit, maar dat de lasten van de uitvoering van die activiteit zich over meerdere jaren uitspreidt. Gezien de koppeling met de subsidie hebben deze lasten dan een incidenteel karakter. In het verslagjaar heeft de GR GGD en VT Haaglanden een dergelijke bijdrage ontvangen te weten de Doeluitkering Vrouwenopvang (€ 1.083.000).

Fiscale aspecten

De lasten zijn verantwoord met inachtneming van het geldende fiscale regime. De wijze waarop de GR hieraan invulling geeft is in 2016 na afstemming met de fiscus vastgelegd door het Algemeen Bestuur in een fiscaal handboek voor de GR.

De lasten van de GR over 2018 omvatten een vergoeding voor de uitvoeringskosten waaronder BTW-kosten bij inkoop. Dit is BTW die door leveranciers bij de uitvoeringsorganisaties in rekening is gebracht bij activiteiten, en die als kosten zijn meegerekend in de afrekening aan de GR. De GR vergoedt deze kosten aan de gemeente Den Haag. De GR betaalt dit uit de ontvangen deelnemersbijdragen.

Voor zover het overheidstaken betreft, mogen gemeenten de inkoop-BTW compenseren via het BTW Compensatie Fonds (BCF). Daartoe schuift de GR deze kosten door naar de deelnemende gemeenten. Van de compensabele BTW wordt jaarlijks op grond van deze "transparantieregeling voor samenwerkingsverbanden" een schriftelijke opgave aan de regiogemeenten verstrekt, waarin het totaalbedrag van de door te schuiven omzetbelasting staat vermeld en het deel daarvan dat voor rekening komt van de desbetreffende regiogemeente. Verdeling vindt plaats op basis van inwonersaantal. Deze 'afrekening' is géén factuur in de zin van de Wet OB.

Voor ondernemingsactiviteiten die de gemeente Den Haag op verzoek van de GR uitvoert, voor zover niet vrijgesteld van BTW, heft de gemeente Den Haag BTW bij de eindafnemer BTW en draagt die aan de fiscus af. Bijvoorbeeld bij reizigersvaccinatie is de betrokken inwoner de eindafnemer. Concreet dient Den Haag de factuur aan de GR alleen voor Taken wet op de lijkbezorging te belasten met BTW. De GR dekt deze kosten uit de deelnemersbijdragen.

Informatie Wet normering topinkomens

De Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) verplicht tot openbaarmaking van de bezoldiging van de zogenaamde "topfunctionarissen". Topfunctionarissen zijn diegenen die leiding geven aan de gehele organisatie en in de WNT als zodanig zijn aangemerkt. Conform de WNT wordt in dit jaarverslag de beloning van de topfunctionarissen binnen de Gemeentelijke Gezondheidsdienst en Veilig Thuis Haaglanden openbaar gemaakt. Deze verplichting tot openbaarmaking geldt ook voor de beloning van andere werknemers, indien die bezoldiging meer bedraagt dan het voor topfunctionarissen geldende bezoldigingsmaximum (norm 2018: €189.000 op jaarbasis). Dit is bij de GR GGD en VT Haaglanden niet aan de orde. De beloningen van de directeuren vallen ruimschoots onder het genoemde bezoldigingsmaximum.

NB1. De Directeur Publieke Gezondheid is onbezoldigd in dienst van de GR. Hij is tevens directeur GGD Haaglanden in de gemeente Den Haag en komt in die hoedanigheid voor 0,8 fte ten laste van de GR.

NB2. De Directeur Veilig Thuis is onbezoldigd in dienst van de GR. Zij is tevens Productgroepmanager VT in de gemeente Den Haag en komt in die hoedanigheid voor 1,0 fte ten laste van de GR. Tot 1 april 2018 is de functie vervuld door een interim directeur.

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking

	Naam en functie	Naam en functie
Naam functionaris Functie	De heer A.A.H.M. van Dijk Directeur GGD Haaglanden	Mevrouw C. den Broeder Productgroepmanager/ manager VT
In dienst vanaf	1-1-2018	15-3-2018
In dienst tot en met	31-12-2018	31-12-2018
Deeltijdfactor	1,0 fte	1,0 fte
Dienstbetrekking?	Ja	Ja
	Bezoldigingsgegevens 2018	Bezoldigingsgegevens 2018
Bruto-inkomen	€ 123.874	€ 81.070
Winstdelingen en bonusbetalingen		
Bruto onkostenvergoedingen (vast en variabel)	€ 24.220	€ 6.550
Sociale verzekeringspremies	€ 27.073	€ 20.685
Voorzieningen t.b.v. beloningen betaalbaar op termijn		
Uitkeringen in verband met beëindiging dienstverband		
Totaal bezoldiging	€ 175.167	€ 108.305

Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking

	Naam en functie
Naam functionaris Functie	Mevrouw A. Spijker Directeur Veilig Thuis Haaglanden (interim)
In dienst vanaf	1-1-2018
In dienst tot en met	31-3-2018
Dienstbetrekking?	Neen
	Bezoldigingsgegevens 2018
Maximum uurtarief	€ 182
Maximum op basis van normbedragen per maand	€ 75.900
Individueel toepasselijke maximum	€ 75.712
Werkelijk uurtarief lager dan het maximum uurtarief?	Ja
Bezoldiging excl. 21% BTW	€ 52.000

3 Balans

3.1 Balans

Balans GR GGD en VT Haaglanden per 31 december 2018 (in hele euro's)

ACTIVA	31-dec-2018	31-dec-2017	PASSIVA	31-dec-2018	31-dec-2017
	€	€		€	€
Vaste Activa			Vaste Passiva		
IJzeren voorraad	-	20.751	-Bestemmingsreserves	1.083.231	-
			-Saldo van de rekening (onverdeeld resultaat)	1.378.490-	-
			Eigen vermogen	295.259-	-
Vlottende Activa			Vlottende Passiva		
Uitzettingen < 1 jaar:			Rekening-courant met gemeente Den Haag	-	507.918
- vorderingen op openbare lichamen	3.149.231	154.376	Vlottende schuld	22.795.670	130.621
- uitzettingen in 's-Rijks schatkist korter dan één jaar	20.379.000	-	Overlopende passiva	1.277.820	26.169
- vordering op regiogemeenten	-	246.272		24.073.490	664.709
- overlopende activa	-	243.310			
Liquide middelen	250.000	-			
	23.778.231	643.958			
TOTAAL ACTIVA	23.778.231	664.709	TOTAAL PASSIVA	23.778.231	664.709

Nb.: de balans van 31 december 2018 is niet vergelijkbaar met die van 31 december 2017, omdat de Gemeenschappelijke Regeling (GR) is gewijzigd per 1 januari 2018: gemeente Den Haag is als negende deelnemende GR-gemeente toegetreden en de GR is uitgebreid met Veilig Thuis Haaglanden.

3.2 Toelichting op de balans

Toelichting op de balans

VLottende Activa

Uitzettingen < 1 jaar € 23.528.231

Dit betreft het saldo per 31-12-2018 op de volgende rekeningen:

. vorderingen op openbare lichamen: de in 2018 gefactureerde nog verschuldigde bijdragen van deelnemende gemeenten aan de GR (debiteuren publiekrechtelijke lichamen) inzake DUVO-middelen en bevoorschotting 2018	3.149.231
. uitzettingen in 's-Rijks schatkist met een rentetypische looptijd korter dan één jaar: betreft rekening-courant schatkistbankieren bij het Ministerie van Financiën	20.379.000
	<u>23.528.231</u>

Liquide middelen € 250.000

Dit betreft het saldo per 31-12-2018 op de rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten 250.000

Vaste Passiva

Eigen vermogen +/- € 295.259

Het in de balans opgenomen eigen vermogen bestaat uit de volgende posten:

	Boekwaarde 31-dec-2018	Boekwaarde 31-dec-2017
Bestemmingsreserves	1.083.231	-
Gerealiseerde resultaat	-1.378.490	-
Totaal	-295.259	-

Het verloop in 2018 wordt in het hierna opgenomen overzicht per reserve weergegeven:

	Boekwaarde 31-dec-2017	Toevoeging (+) of onttrekking (-)	Boekwaarde 31-dec-2018
Reserve Veilig Thuis DUVO-middelen	0	1.083.231	1.083.231

De bestemmingsreserve Veilig Thuis DUVO-middelen dient ter dekking van de kosten van de voorbereidingen en implementatie van de aanscherping op de meldcode bij huiselijk geweld en kindermishandeling.

De gemeente Delft heeft als centrumgemeente voor de Delft, Westland en Oostland (DWO) regio over het jaar 2018 een bedrag van € 175.231 ontvangen ter voorbereiding op de aangescherpte wet van de meldcode welke in 2019 ingaat. Dit bedrag is in 2018 beschikbaar gesteld aan de GR. Gemeente Den Haag heeft hiervoor € 908.000 beschikbaar gesteld.

Het gerealiseerde resultaat is als volgt te specificeren:

Veilig Thuis: negatief resultaat 2018	-1.120.000
GGD: negatief resultaat 2018	-258.490
	<u>-1.378.490</u>

VLOTTENDE PASSIVA

VLOTTENDE SCHULD € 22.795.670

Betreft de per 31-12-2018 nog openstaande, te voldoen crediteuren facturen inzake bevoorschotting 2018	22.695.000
BTW inzake voorschot taak Wet op de lijkbezorging	68.670
Teveel gefactureerd door de Uitvoeringsorganisatie, wordt verrekend met de afrekening (zie hieronder)	32.000
	<u>22.795.670</u>

OVERLOPENDE PASSIVA € 1.277.820

Betreft de door de uitvoeringsorganisatie gemeente Den Haag nog te factureren verschuldigde bijdrage van de GR inzake:

. Eindafrekening Primaire taken VT (meldingen, advies, coördinatie en huisverbod, voorlichting)	1.043.000
. Eindafrekening Indirecte kosten VT (BBV Overhead) + Overstijgende ondersteuning GR	77.000
. Eindafrekening GGD primaire Intensivering Antibiotica resistentie en Evenementenadvisering	-69.000
. Eindafrekening GGD Toezicht Kinderopvang	87.000
. Eindafrekening GGD Taken wet op de lijkbezorging	142.000
. Eindafrekening GGD Taken wet op de lijkbezorging BTW (21% x € 142.000)	29.820
. Verrekening teveel in rekening gebracht voorschot, zie hierboven onder vlottende schuld	-32.000
	<u>1.277.820</u>

FINANCIËLE KENGETALLEN

	Jaarrekening	Begroting	Jaarrekening
	2018	2018	2017
Netto schuldquote	1,01%	n.v.t.	0,30%
Solvabiliteitsratio	-1,24%	n.v.t.	0,00%
Structurele exploitatieruimte	-4,26%	n.v.t.	-3,80%

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)						
Verslagjaar						
(1)	Drempelbedrag	250				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250	
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	-	-	-	-	
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-	
(1) Berekening drempelbedrag						
Verslagjaar						
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	28.031				
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	28.031				
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-				
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000	Drempelbedrag	250				
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen						
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4	
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	22.500	22.750	23.000	23.000	
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92	
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	250	250	250	250	

3.3 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Inleiding

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit Begroting en Verantwoording voor provincies en gemeenten (BBV) en het Financieel Statuut ex artikel 212 Gemeentewet.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

De programmarekening is net als de begroting opgesteld volgens het stelsel van baten en lasten. In de programmarekening zijn de baten en lasten opgenomen die toe te rekenen zijn aan het begrotingsjaar. Het moment van betaling of ontvangst van het geld is daarbij niet van belang. In enkele voor de programma-rekening in materiële zin ondergeschikte gevallen worden ontvangsten als baten verantwoord.

De waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op historische kosten, tenzij anders is aangegeven. Bij de bepaling van het resultaat wordt onder andere rekening gehouden met het voorzichtigheidsprincipe, het matchingprincipe en het realisatieprincipe.

Voor de activa wordt de verkrijgings- of vervaardigingsprijs als waarderingsgrondslag toegepast. De passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, voor zover niet anders is vermeld.

VLottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. De voorziening wordt statisch bepaald op basis van de geschatte inningskansen. Ook de vorderingen voor meerjarige subsidies zijn nominaal gewaardeerd.

Liquide middelen

Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen is het verschil tussen de activa en het vreemd vermogen. Binnen het eigen vermogen wordt onderscheid gemaakt in de algemene reserve, de overige bestemmingsreserves en het onverdeeld resultaat.

Kortlopende schulden

Schulden worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

4 Bijlagen

4.1 Eindafrekeningen

4.1.1 Afrekening en verrekening tussen Den Haag en GR

Eindafrekening en verrekening GGD-taken

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag gerealiseerde baten en lasten 2018 een eindverantwoording, onder overlegging van een accountantsverklaring.

De eindafrekening en verrekening is als volgt:

Tabel GGD4: Eindafrekening Den Haag aan GR (bedragen x€1.000 afgerond)

Eindafrekening en verrekening GGD taken	
GR begroting GGD taken (excl. BTW)	17.240
Te dekken uit ontvangsten door gemeente Den Haag van externe bijdragen t.b.v. uitvoering GR-taken	-5.335
Begrote vergoeding aan gemeente Den Haag	11.905
Eindafrekening plustaak Taken wet op de lijkbezorging	142
Subtotaal eindafrekening gemeente Den Haag - GR	142
Verrekening basistaak Techn. Hygiënezorg (intensivering antibiotica resistentie)	-23
Verrekening basistaak Algemene infectieziektebestrijding (intensivering evenementenadvisering)	-46
Verrekening basistaak Toezicht op de kinderopvang (bijgestelde opdrachtomvang)	87
Subtotaal verrekening gemeente Den Haag - GR	18
Nacalculatie vergoeding aan gemeente Den Haag (excl. BTW)	12.065
BTW op Taken wet op de lijkbezorging	98
Nacalculatie vergoeding aan gemeente Den Haag (incl. BTW)	12.163

Deze eindafrekening en verrekening impliceert een nabetaling door de GR van € 160.000 excl. BTW en € 258.000 incl. BTW.

GGD-basistaken (€ 18.000 N)

Technische Hygiënezorg (€ 23.000 V): (niet statutair verplichte) teruggave van de helft van de bij begrotingswijziging verhoogde vergoeding, omdat de beoogde uitbreiding pas tweede helft 2018 is gerealiseerd.

Algemene infectieziekte bestrijding (€ 46.000 V): (niet statutair verplichte) teruggave van de helft van de bij begrotingswijziging verhoogde vergoeding, omdat de beoogde uitbreiding pas tweede helft 2018 is gerealiseerd.

Toezicht Kinderopvang (€87.000 N): nacalculatie op basis van de gerealiseerde hoeveelheden tegen het vooraf vastgestelde tarief. In uitvoeringsovereenkomst 2018 is echter overeengekomen dat voor 2018 geen sprake is van minderwerk. Ten opzichte van de begroting zijn aanvullende opdrachten verleend en is verder vorm en inhoud gegeven aan het inspectiearrangement. Zo is in bijna 50% van het aantal inspecties het instrument herstelaanbod ingezet. De kosten hiervan waren niet in de tarieven voor 2018 opgenomen.

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Bijdrage op basis van opdracht	158.000	1.049.000	126.000	36.000	101.000	106.000	60.000	175.000	209.000	2.020.000
In rekening gebracht voorschot	161.000	968.000	128.000	35.000	99.000	103.000	62.000	166.000	211.000	1.933.000
Correctie voorschot	-3.000	81.000	-2.000	1.000	2.000	3.000	-2.000	9.000	-2.000	87.000

Afrekening en verrekening GGD-plustaken (€ 142.000 N excl. BTW)

Taken wet op de lijkbezorging (€ 142.000 N): (statutair verplichte) nacalculatie op basis van de gerealiseerde hoeveelheden tegen het vooraf vastgestelde tarief.

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Daadwerkelijke gerealiseerd (P*Q)	44.000	252.000	39.000	4.000	17.000	27.000	13.000	30.000	43.000	469.000
Bijdrage op basis van begroting	31.000	199.000	21.000	1.000	3.000	16.000	11.000	18.000	27.000	327.000
Correctie voorschot	13.000	53.000	18.000	3.000	14.000	11.000	2.000	12.000	16.000	142.000

N.B. Deze afrekening is exclusief de verplicht op de taak te heffen BTW. Deze BTW bedraagt €98.000 N en wordt betrokken in de definitieve vaststelling van de deelnemersbijdragen (zie paragraaf 4.2).

Eindafrekening en verrekening VT-taken

Het GR-bestuur ontving over de door de gemeente Den Haag gerealiseerde baten en lasten 2018 een eindverantwoording, onder overlegging van een accountantsverklaring.

De eindafrekening en verrekening is als volgt:

Tabel VT4: Eindafrekening Den Haag aan GR (bedragen x€1.000 afgerond)

Eindafrekening en verrekening VT taken	
Begrote vergoeding GR aan gemeente Den Haag	10.790
Eindafrekening primaire taken VT (1 t/m 5a)	
Meldingen	930
Advies	114
Coördinatie huisverbod	78
Voorlichting	-8
Overhead specifieke VT taken	-71
Subtotaal eindafrekening gemeente Den Haag - GR	1.043
Verrekening indirecte kosten VT (overstijgende GR ondersteuning)	77
Subtotaal verrekening gemeente Den Haag - GR	77
Nacalculatie vergoeding GR aan gemeente Den Haag	11.910

Deze eindafrekening en verrekening impliceert een nabetaling door de GR van € 1.120.000.

Primaire taken VT (€ 1.043.000 N)

Op grond van het AB-besluit van juli 2018 om een flexibele schil toe te staan, komen de extra lasten voor de uitvoering van de primaire taken ten laste van de GR.

Overstijgende ondersteuning GR (€ 77.000 N)

Het GR-bestuur heeft bij de herijking besloten om een afzonderlijke GR-secretaris en GR-controller aan te stellen. Deze kosten waren niet volledig opgenomen in de begroting. Beide functionarissen zijn via de gemeente Den Haag gefinancierd maar komen ten laste van de GR. De kosten zijn 50/50 verdeeld over GGD (€77.000) en Veilig Thuis (€77.000).

Netto resultaat opdrachtnemer

Volgens de eindafrekening van de gemeente Den Haag over de GGD bedraagt het netto resultaat voor de gemeente Den Haag na bovengenoemde afrekening en verrekening € 322.000 V. Over de VT-taken bedraagt het netto resultaat voor de gemeente Den Haag na bovengenoemde afrekening en verrekening € 339.000 N. Dit betekent dat de gemeente Den Haag over de dienstverlening aan de GR per saldo € 17.000 verlies heeft geleden.

4.1.2 Nacalculatie deelnemersbijdragen

Onderstaande nacalculatie van deelnemersbijdragen gaat uit van:

- Instemming met de eindafrekening en verrekening 2018 van de gemeente Den Haag, waardoor een tekort van € 258.000 incl. BTW moet worden gedekt;
- Reservering van de incidentele extra DUVO-middelen 2018 ad € 1.083.000, waardoor een tekort van € 1.120.000 moet worden gedekt.

De nacalculaties van de deelnemersbijdragen aan de GR over 2018 zijn als volgt:

Tabel GGD5: Nacalculatie deelnemersbijdragen GGD-taken 2018 (bedragen x€1.000 afgerond)

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Vooraf begrote bijdrage	1.044	6.151	776	194	544	546	292	1.071	1.287	11.905
Resultaat op begroting extern	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Incidentele externe bijdrage	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Vooraf begrote bijdrage + resultaat extern	1.044	6.151	776	194	544	546	292	1.071	1.287	11.905
AIB Teruggave bijdrage o.b.v. inwoners	-2	-12	-1	-0	-1	-1	-1	-2	-3	-23
THZ Teruggave bijdrage o.b.v. inwoners	-4	-24	-3	-1	-2	-2	-1	-4	-5	-46
Nacalculatie TOKIN o.b.v. opdracht	-3	81	-2	1	2	3	-2	9	-2	87
Nacalculatie Lijkbezorging o.b.v. P*Q	13	53	18	4	14	12	2	11	16	142
Eindafrekening	4	98	12	4	13	12	-2	14	6	160
Heffing BTW op Lijkbezorging	9	53	8	1	4	6	3	6	9	98
Nabetaling	9	53	8	1	4	6	3	6	9	98
Definitieve bijdrage 2018	1.057	6.301	796	198	560	564	293	1.091	1.302	12.164

Tabel VT5: Nacalculatie deelnemersbijdragen Veilig Thuis 2018 (bedragen x€1.000 afgerond)

	Delft	D-H	L-V	M-D	P-N	Rsw	Wa	We	Ztm	Totaal
Vooraf begrote bijdrage	1.022	7.010	450	71	255	358	143	497	984	10.970
Eindafrekening (verdeling o.b.v gebruik 2018)	68	691	58	9	30	53	18	66	127	1.120
Definitieve bijdrage 2018	1.090	7.701	508	80	285	411	161	563	1.111	12.090

4.2 Overzichten conform Financieel Statuut

Artikel 8 van het financieel statuut schrijft de volgende informatieve overzichten voor.

Overzicht hoeveel FTE per programma ingezet voor de GR

Taakindeling begroting 2018	Fte
GGD gewijzigde begroting 2018	
B1 Algemene GGD kosten	0,80
B2 Medische milieukunde + B3 Technische hygiënezorg en even. + B4 Inspecties tattooëages & piercings	8,07
B5 Inzet bij rampenopvang	2,00
B6a Algemene infectieziektebestrijding	16,28
B6b SOA ASG Regeling	15,59
B6c Tuberculosebestrijding	13,56
B7 Epidemiologie	6,90
B8 Gezondheidsbevordering en B9 preventieve. ouderengezondheidszorg	11,2
B10 Beleidsadvisering	5,76
B11 Toezicht op de kinderopvang	17,74
B12 Regeling onverzekerden	
B13+B14 Coördinatie, GGD: zorginstelling	3,59
B15 Overhead GR GGD Basistaken	15,7
<i>Totaal GGD basispakket + overheadtaken</i>	119,42
P1 Taken wet op de lijkbezorging	2,75
P2 Hygiëne-inspecties seksinrichtingen	0,55
P3 Reizigersadvies en -vaccinatie	14,63
P4 Overhead GR GGD Plustaken	0,2
<i>Totaal GGD pluspakket + overheadtaken</i>	15,90
Totaal regionale GGD-taken begroting 2018	135,32
Veilig Thuis gewijzigde begroting 2018	
Advies	7,5
Meldingen	84,7
Coördinatie huisverbod	5,7
Voorlichting	0,2
Overhead GR VT taken (2018)	16,3
Totaal Veilig Thuis begroting 2018	114,3

Overzicht investeringen van de uitvoeringsorganisaties ten behoeve van de GR

Er zijn door de opdrachtnemer gemeente Den Haag geen relevante investeringen gemeld.

Overzicht met toelichting van de bijdrage per gemeente

De specificatie van de bijdrage per gemeente is opgenomen in hoofdstuk 2 van de jaarrekening. De bijdrage-overzichten conform de BBV-taakvelden ten behoeve van aansluiting op de gemeentelijke jaarstukken is opgenomen onder 4.2.

4.3 Overzichten taakvelden conform BBV

4.3.1 Verdelingsprincipe taakvelden over programma's

Programma	Taakveld
Programma GGD	
Baten en lasten GGD basistaken excl. TOKIN	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Baten en lasten GGD basistaak TOKIN	6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)
Baten en lasten Pluspakket, incl BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Onvoorziane baten en lasten GGD plustaken BTW op Lijkschouw	7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)
Programma VT	
Lasten te dekken uit baten centrumgemeentegelden WMO/DUVO	6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)
Overige lasten te dekken uit deelnemerbijdragen	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Onvoorziane baten en lasten DUVO-middelen tbv impl. Meldcode en Toevoeging aan reserve	6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)
Programma Overhead	
Lasten overhead	0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)

4.3.2 Overzicht gerealiseerde baten en lasten per taakveld

Taakveld	Begroting na wijziging			Realisatie			Verschil		
	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo	Baten	Lasten	Saldo
0.4 Overhead (Overhead GGD en VT)	0	6.935	-6.935	0	7.431	-7.431	0	496	-496
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (Tokin GGD)	0	1.308	-1.308	0	1.404	-1.404	0	96	-96
6.81 Geëscaleerde zorg 18+ (VT)	2.567	2.567	0	2.567	2.567	0	0	0	0
6.82 Geëscaleerde zorg 18- (VT)	8.223	4.948	3.275	9.306	7.063	2.243	1.083	2.115	-1.032
7.1 Volksgezondheid (GGD excl. Tokin)	17.241	12.273	4.968	18.370	13.155	5.215	1.129	882	247
Totaal Taakvelden	28.031	28.031	0	30.243	31.620	-1.377	2.212	3.589	-1.377